

ՅԱԿՈԲ ՄԻՔԱՅԵԼԻ

Սփիլոքահայ դպրոցը

Վերջեւ դարձեալ թէժացաւ սփիւրի հայկական դրույներու Եւ դրոցականներու հարցը Դարգ ճը, Երբ ատենը անգամ ճը կը Վերանորդուի, կամ դարձեալ խնդրոյ առարկայ կը դառնայ, կը նշանակէ, որ այդ հարցը կարենու է Ես դեմք չէ մոռացութեան տրուի այնպան ատեն, որ աւակաւին իր յուծումը չէ գտած:

Սպիտակը լուսունը չէ գտն.

Սպիտակի տարածին, ճարդաւաս հայագաղոթ-
եներուն մէջ, դրբուներ բացուեցան հայու ինքնու-
թիւնը դահլյանելու հանար տարագիր հայոց սե-
րունդներուն, որոնց հանար բնօրրան վերադառ-
նալը այլեւս անյոյ էր: Ճարիւ տարուան ընթաց-
ին հարիւրատր դրբուներ բացուեցան Միջին Ա-
րեւելքն մինչեւ Ամերիկաներ: Սակայն, ժամանա-
կի ընթացին անոնցմէ շատեր փակեցին իրենց
դրբուր զանազան դաշտաներով՝ եր աշակեր-
տութիւն չննաց, կամ այնքան նուազեցաւ, որ
դրբու դահելը, ան ալ ոչ դետական աջակցու-
թեամբ, անհնար ուարձաւ:

Թիւերով խօսելով՝ կը ըստի, թէ ցարդ սփիւթիքի մեջ փակուած են 235 դրյուներ, ու կը կարծուի, որ այս թիւը դիշ աճի յաջորդող տարիներուն։ Թիւերը նաեւ կըսեն, որ սփիւթախայութեան դրյուական տարի ունեցողներուն միայն 2.5-3%-ը հայկական դրյու կը յաճախէ։ Անուուչ, այս ալ իր բացառութիւնը ունի։ Սակայն, որքան ալ համոզիչ բուհն տրուած դրաբանառները, հաստատողն մեծ տոկոս մը կայ առաջերտութեան, որ հայկական դրյու երթալու հնարաւորութիւնը ունենալով հանդերձ՝ չ երթար. աս ալ իր դաբանառները ունի։

Անուշ Մատհոնիչ Երեւոյ է, սակայն ժամանակի մաշումի հոլովոյթին դեմ դմելն ալ «Տոնի-Շռթութիւն» դիմի ըլլար: Սփիւրք արդեն կը գոյացնէ իր չորրորդ եւ հինգերորդ սերունդներով, սերունդէ սերունդ բնօրինակէն անդադար քաներ մը կորսնանելով, որուն առաջին առնելոյ անկարեիլ է:

Հայրիւառ դրցնելով, ուղար աշաջը աշամը աճպարսէր: Հայրիւառը դրցնելով կը փակուին, կը ժիշին, մէկ-երկու նոր դրցողի հիմնարկեք կը լլայ, կուրախանան, որ տակալին հայ դրցողի առաբելութեան հաւատացող բատեաներ կան: Պատերազմն մեծապէս տուժած Հալէտը իր հայկական համայնի անդամներուն գորգահեր կորսնցուց իր դրցոցականներուն մեծ տոկոսը, ականայ բանին մը դրցոց միացան եւ մէկ դրցոց կազմեցին: Այդ հարցին մէջ Պէյրութը կանխած էր Հալէտը: Ասդին՝ ուրիշ հայկական դրցնելու Հալէտի մէջ կը շարունակեն գոյատել, իրենց դռները բանալով տեղացի, ոչ հայ աշակերտութեան դիմաց, դարձաղէս նիփական եկամուտ մը աղահովելով, փակելուն առաջքը առնելու համար: Թէեւ ցաւալի էր հալէտահայ Վարժարանի մը այս տարուան դետական դաֆալորիայի բննութեանց յաջողած 26 աշակերտներուն միայն 4-ին կամ 5-ին հայ ըլլալը նկատելը: Այս ալ ուրիշ ցաւ մըն է: Սակայն, միւս կողմէ, հայ դրցոց ամեն գնով բաց դահելու կամքն ալ գովելի է: Դրցոցը բաց դահելու սիրոյն ինչ զոհողութիւններ կը լլան, շատի առանց խորը թափանցելու կը դատապարտն: անդին դրցոցը փակելու որոշումը, որիան ալ արդարացուցիչ ըլլան դասձառները, դարձեալ բննադարութեան նարժանանալ:

Ինչո՞ւ համար է հայ դրցոցը: Պարզ է լատաս-խանը՝ հայ լեզուն լահլանելով-լահլանելով հայու իմնութիւնը: Չաս բարի, լահլանեցին մէկ սերուն, երկու, երեք... յետքյ... Յետոյ՝ վերջ-դիմի զայ այն օրը, որ հայերէն խօսող դիմի չմնայ սփիշով մէջ, սերունդը դիմի դառնայ «ա-մատներով հայ» հասարակութիւն նը: Ըստներ կան, որ «ոգին» է կարեւոր, «եթէ հայու ոգին կրցան լահլանել», լեզուն այնքան ալ կարեւոր

չեց», կըստն եւ օրինակներ ալ կը բերեն:

Ըստն բերին 10, 20, 100 օրինակ, մնացեալի
հազարաւորներ... Մենք չխարենին, սփիտմին
մէջ հայը, որիան ալ երկար դիմանայ, վերջիկերպոյ
դիմի լուծուի եւ ձուլուի: Միակ Վրկութիւնը Յա-
յատանը է: Այստեղ ինչ ալ դատահի, հայութիւնն
ու հայկականութիւնը կադրին ու կը շարունա-

կեն գոյատելել:

Ոչ հսկ դոյզն դատաղարում. ընդհակառակը՝ սփիտքի մէջ յանուն դղրոցի տարուած ճիզը հերն-սութիւն է եւ աւելին: Ներկայացուածը դարձա-դէս իրականութեան դատկերն է, ոչ գուշակու-թիւն է, ոչ ալ մարգարեկոթիւն, այլ առկայ տուեալ-ներվ առաջնորդուող իրականութիւն: Այն, դա-հերու է հայ ուրբագ ամենա ասեմ որ խարիժ է:

Խորհրդականական պաշտոններից հրաժարվելու մասով ընդումադիրների ջուրը մի առվով չեն հոսել

Ազգային ժողովի փոխնախագահ
Իշխան Սահարթեամբին ու Աժ ՏԱ
տեսական հարցերի մշտական հանձն
նաժողովի նախագահ Կահե Հակո
բյանին դաւունից զրկելուց հետ
ընդդիմադիր մյուս դաշտամավորնե
րը, որ Աժ հանձնաժողովներում նա
խագահի կամ փոխնախագահի կամ
գավիճակ ունեն, հաջակցություն
գործընկերների, հրաժարականի դի
մումներ ներկայացրին: Հանձնաժո
ղովներում դաւուն ունեցող ընդդի
մադիրներից միայն «Պատիվ ունեն
խմբակցության դաշտամավոր **Թա
գուիկ Թովմասյան** էր, որ հայտա
րաբեց Աժ նարդու իրավունքները
դաշտամանության ու հանրային հար
ցերի մշտական հանձնաժողովի նա
խագահի դաւունը չլինելու մասին
ՆՐԱ՝ դաւունից հաժարական չափու
մասով թեև ասրեւ մեկնաբանու
թյուններ եղան, բայց մեր տեղեկու
թյուններով՝ Թովմասյանի բայլն ո
դրան հաջորդած հայտարարությունը
թե «Պատիվ ունեն», թե «Հայաստան
խմբակցությունների հետ, վերին մա
կարդակով, համաձայնեցված է եղեւ»:

«Ազգ»ի տեղեկություններով՝ թե խճակցության, թե՝ «Համբարձեական» կուսակցության կողմից ուժիանանակ է ընդունվել խճակցության այժմյան դեկապար Հայ Սամիջանյանի՝ Աժ արտաիին հա-

«Աղրբեջանց աղրբեջանաւ

18-րդ դարի մզկիթը աղոթատեղի ունի բոլորի շուրջը դարսկերենով գրված բանաստեղծություններ են, նշանակած է ժիմարարության աշերիվը: Հոգեգետուրականը ցուց է ասիս նաև նմզդիթի դատերից մեկի վրա առանձնացված աղակիները, որոնք նրան տսուփով, իշխանական հին սներ ունենալու պահանջման համար աշխատանքի ձեր, առողջության պահպանի համար առանձնաւում է, կարող եք տեսնել Պարսկաստանի Շիրազ, Էսֆահան, Թավրիզ եւ այլ քաղաքներում: Ուրիշ ոչ մի տեղ այսպիսի պատմություններ են:

րաբերությունների մօսական համձև նաժողովի փոխնախագահի դաշտունը թաղթելու բայցը: «ՀՅ Երրորդ նախագահ **Սերժ Սարգսյանը** նրան ասել էր, թե ցատկելու ու առանց կուտակության հետ մնարկելու կարիք չկար հայոցադ որոշում կայացնելու: Ու հարցը ոչ թե դաշտունն է, այլ «Հայաստան» խնբակցության թելադրա օրակարգին ենթարկվելը: Այսինքն տղավորություն է եղել, թե «Հայաստան» խնբակցությունն ինչ որոշու էլ կայացնի, «Պատիվ ունենք» խելու խելինք կատարելու է այն», - ասաւ

ՀՀԿ-ականամերձ մեր աղբյուրը:
Մեր գրուցակցի փոխանցմանք,
թեեւ խորհրդարանական ընդդիմա-
դիր խմբակցությունները վստահեց-
նում են, թե բոլոր հարցերում համա-
կարծիք են, խնդիրներ ու վեճեր չու-
նեն, այնուամենայնիվ՝ թե «Պատիվ
ունեմ»-ի, թե՝ անզամ «Դայաստան»
խմբակցության անդամները ոչ
միանշանակ են վերաբերվում «Դի-
մադրություն շարժման» կազմակեր-
պիչ-լիդերների հայտարարություննե-
րին ու գործունեութանը:

«Աղքատացիները փորձում են բյուրեղազնել աղքատական արհեստին ինչությունը»

1

Միջադեմից հետո Երևան
նի Կապույտ ճակիթի հոգեւու-
րական **Սահմուլ Սովահե-**
տիֆարին, լրասվամիջոցների հետ
գրույցում դարձաբանել էր: «Սա ո՞ր լե-
զում է՝ դարսկերեն, թե աղրեցանե-
րեն: Նույնիսկ եթե մեկ սախկ լինե-
այստեղ աղրեցաներեն, մենք կը նորու-
նեինք այդ փաստը,- ցոյց տալով ճակիթի
թի դատերին՝ դարսկերենով արված
գրույցուները, ասել էր նա՝ շարունա-
կելով,- Կապույտ ճակիթի սալիկների
դարսկերեն գրույցուները, դուռը, դա-
տերը, զմբեթը, մինաւերը, ժիմարար-
թյան մեջ օգտագործված նյութերը, ա-
մեն ինչն աղացուց է, որ սա իրանա-
կան ճակիթ է, ոչ թե աղրեցանական
երե այդ դարնայի դիմում են, որ սա
աղրեցանական ճակիթ է, աղա այս
ետի թող գոնե մեկ նշան ցոյց տա-
աղրեցանական դատությունից»:

18-րդ դարի մզկիթը աղոթատեղի ունի բոլորի շուրջը դարսկերենով գրված բանաստեղծություններ են, նշանակած է ժիմարարության աշերիվը: Հոգեգետուրականը ցուց է ասիս նաև նմզդիթի դատերից մեկի վրա առանձնացված աղակիները, որոնք նրան տսուփով, իրանական հին սներ ունենալու պահանջման համար աշխատանքի ձեր, առողջության պահպանի համար առանձնաւում է, կարող եք տեսնել Պարսկաստանի Շիրազ, Էսֆահան, Թավրիզ եւ այլ քաղաքներում: Ուրիշ ոչ մի տեղ այսպիսի պատմություններ են:

Իրանագետ Վարդան Ուկանյան
համար ակներեւ է՝ ննանատիղ հա-
ստարություններով աղբեջանցիներ-
փորձում են դամական լիքիտիմ-
թյան հիմք աղափակել: «Ազգ»ի հե-
զույցում ընդգծում է՝ Երեւանում գտ-
վող Կապոյս ճզկիթը որտեւ դարագու-
յում չի կարող աղբեջանական հս-
մարվել, քանի որ անգամ «աղբեջա-
նական ճզկիթ» հասկացություն գ-
յություն չունի: «Իսլամական ճարտա-
րաբետության մեջ «աղբեջանակա-
ճարտարաբետական ուղղություն»
չկա, մինչդեռ իրանական ճարտա-
բետությունը հասկապես հետխևանա-
կան ժօղանում էս հայտնի է: Ու այ-
սունոնք ակնհայտ է, որ Երեւանի Կա-
դոյս միզկիթը նույնական իրանակա-
ճարտարաբետության նմուշներից
Ընդ որում՝ ոչ միայն շարվային նմու-
այլ այդ ոճի ճարտարաբետության գ-
հարներից մեկն է, որ կառուցվել է այ-
ժամանակահատվածում, եթ Երեւա-
նի խանությունն իրանական կայսրու-
թյան կազմում էր», - մանրամասնում
մեր պարագաներու:

ԵՐԿԱՆԴ ԱՇԱՏՅԱՆ

በፌዴራል, የዚህ

Անհավատալիորեն լավ մեկնակետ էր: Թուրքիան համաձայնել էր առանց նախադաշտյան ների բանակցություններ Վարչեայաստանի հետ իր հարաբերությունները կարգավորելու, սահմանները բացելու եւ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստակելու հարցերի շուրջ: Ի վեցոյ, Թուրքիան էր 1990-ականներին միակողմանիորեն փակել իր սահմանները եւ ոչ մի դաշտական չկար, որ նա վերանայեր իր որոշումը, դարձյալ միակողմանիորեն: Անկարան ոչ մի տրամադրություն չուներ կարգավորելու համար իր հարաբերությունները Դայաստանի հետ: Այդ դաշտառով էլ նա այդ հարաբերությունները դատանդ էր դահել, որդեսզի կարողանան Դայարադի հակամարտությունը կարգավորել Ադրեջանի օգտին: Նույնիսկ այն բանից հետո, եթիւ Բարուն հայտարարեց, որ «կարգավորել է» այդ հակամարտությունը ռազմական ագրեսիայի միջոցով, Թուրքիան ոչ մի բայլ չկատարեց մինչեւ չսացագ ԱՄՍ նախագահ Զո Բայրենի հորդրը:

Նախագահ Ռեզիվ Թայիկ Էրդղանը չի կարող թույլ տալ, որ էլ ավելի սրբեն հարաբերությունները Ս. Նահանջների հետ, անմի որ Վաշինգտոնի հետ Անկարայի հրամաքնությունները արդեն լարված են Ռուսաստանից Թուրքիայի ձեռք բերած S-400 հրթիռների եւ ՆԱՏՕ-ի ճեկ այլ անդամ երկրի՝ Հունաստանի դեմ ակնակլող դատերազմի պատահնայիթի դաշտաններով։ Այդ դաշտառով էլ, Վաշինգտոնին հաջոյանալու համար, Էրդղանը համաձայնեց, չնայած դժկամրեն, բանակցել Հայաստանի հետ։ Խուսակեցին ներկայացուցիչներ՝ Ռուբեն Ռուբինյանը Հայաստանի կողմից եւ Մերդար Քըլըզը՝ Թուրքիայի կողմից։ Մրանց չորս հանդիպումների ընթացքում արձանագրվեց նվազագույն արյունի կապակած Երրորդ երկրի բաղադրացների համար սահմանների բացման եւ երկու երկրների (Հայաստան, Թուրքիա) միջնու աղբանների ավիափոխարումների հետ։

Անհրաժեշտ է նույնիկա ուղարկություն գործադրություն առաջնային պահանջման համար:

Բանակցությունների աճրող ընթացքում
թուրքական կողմը միշտ էլ հիշեցնում էր բո-
լորին, որ իր փառավականությունը համադր-
ում էր Աղրեջանի հետ, որն իմասին նախա-
դային էր: Քայլական կողմը ձեւացնում
էր, որ չի տեսնում սենյակում ներկա 400 կզ-
կօռող թիկնաղա-Գորիլլային, մինչեւ որ
Անկարան իրադրավայսնորեն բացահայ-
տեց այն, դրան ավելացնելով նաև համա-
դատասխան մի սպառնալիք:

Այս շաբաթվա ընթացքում թուրքական լեյտենագունդի հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում Թուրքիայի արտօնութեանահարա Մեվլութ Զավկիւսովուն ասաց. «Մենի դեռ չեմ ժամանում Հայաստանի կողմից հսակ խայլեր Զանգեզուրի (միջանցի), ճյուս ծրագրերի եւ կամ խաղաղության դայմանագի վերաբերյալ: Հայաստանի դեպավարությունը, վարչապետ (Սիկո) Փաշինյանի գլխավորությամբ, դեռ է դրա կամ խայլեր կատարի խաղաղության հաստաման համար: Միայն խոսեցր բավարա շեն»: Աղա ավելացրեց. «Հայաստանը ուղղում է, թե ոչ, սա է իրականությունը: Մենի մեջ ազգ են եւ երկու լեյտենագունդներ: Այդ դաշտառով էլ եթե խաղաղություն է հաստավելու աշածաշջանում, աղա անհրաժեշտ է, որ որոշակի խայլեր կատարեն բոլորը, ներառյալ Վրաստանը եւ Կենտրոնական Ասիայի երկրները: Մենի կոնկրետ խայլեր են ակնկալում Հայաստանից Զանգեզուրի, համարդարփակ խաղաղության դայմանագի, եւ կամ մեր նկատմանք դիրքության հարցերի վերաբերա»:

Այս Վեցին նախադասությունը բացահայտեց բանակցություններում «Գորիլլայի» ներկայությունը: Երկու դայնան կա, որ իրականություն դառնալու դեմքով սղանակություն է Յանաւարանի օրութեամբ: Ամեն Արդի-

զանի համադարքակ խաղաղության դայնանագիրն է, նյուած՝ Զանգեզուրի միջանցիք: Առաջին նախատեսում է ձանաչել Աղրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը՝ ներառյալ Ղարաբաղը որդես դրա մի մասնիկը: Ոչ մի կողմ չի ընդունել սկզբունքը, որ Ղարաբաղը երթի Աղրբեջանի մաս չի կազմել: Այս միշտ էլ ունեցել է հատուկ կարգվիճակ, իննուրույն օրենսդրություն որդես «հնենավար օրլաս»: Աղրբեջանն այժմ փորձում է բանել այս օրինական կառույցը Հայաստանի բարեկամներ Ռուսաստանի եւ Իրանի դպավարի հավանությամբ:

Զավուուլովի խսուերին ավելացավ Ալեքսանդր Սամանալին այն նասին, որ եթե Հայաստանը չձանաչի Աղրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը, ապա Աղրբեջանն էլ, իր հերթին, չի ձանաչի Հայաստանի տարածքային անբողջականությունը: Նման տաճարանությանը Հայաստանի տարածքը Բաբի հաճար խոցելի է դառնում, քանի որ խաղաղության դայմանագիք չզգության դայմաններում Աղրբեջանը որեւէ ժամանակ կարող է հարձակվել Հայաստան և Արևելյան Հայաստան:

Այս սպահանալիքի Զանգեզուրի միջանցի հմբմիշտանությանը մետված դահանջն է, որ Հայաստանը երկու նախ է բաժանում Եւ ուրանի, դղճի ու մոլիրդենի համբանութերով հարուա միակ շրջանը՝ Սյունիքը, արտադին սպահանալիքների տակ է դրում:

Նոյնիսկ Վրաստանի բարյացկան կազմակերպությանը հովհան 16-ին Թթիլիսիում կայացած Հայաստանի Եւ Աղրթեօջանի արտգործնախարարներ Արտաք Միքրոյանի Եւ Զեյնուն Բայրամովի լայնորեն լուսաբանված հանդաւասից հանդիդուումը ցանկալի արդյուննը չէվեց: Բայց Աղրթեօջանին հնարավորություն սկեց Հայաստանից տահաճնել, որ դրւու բերի հայկական զորեւոր Ղարաբաղից, ինչին ընդառաջ գնաց Հայաստանի անվտանգության խորհրդի բարուդար Արմեն Գրիգորյանը: Հայաստանն իր զորեւոր դրւու կրերի Ղարաբաղից սեմտեմբերին: Նոյնքերի 9-ի հայտարարությունը նախատեսում էր, որ զորեւոր մնան իրենց ներկա դիրետում մինչեւ խաղաղության դայմանագի ստորագրումը: Ստորագրում է այսպես, որ Հայաստանը նույնիսկ ավելի շատ գիշումների է գտնվ, քան իրադարձակ նախատեսած ծանր տակածները:

Այս բոլոր դաշինջները վար աղացույցն են այն բանի, որ Դայատանի հետ բանակցողները բոլորովին էլ մատիր չեն խաղաղություն հաստաելուն: Սա նարտահրավեր է նետված ոչ միայն Դայատանին, այլև համաշխարհային հանրությանը եւ մասնավորաբես այն կողմերին, որոնք շահագրգռված են բանակցությունների հաջող ելքով եւ որոնք հսկակ արտահայտել են իրենց դիրքուունները: Արաջին հերթին դա նարտարավեր է՝ նետված նախազափ Բայթմին, որ այս աճքող գործընթացի նախաձեռնողն էր եւ դատախանաւսպություն է կրում դրա արձանագրած արդյունքի համար:

Երկրորդ, դա մարտահրավեր է նետպած Օբյաւատամինի որի արտօնության առաջ

Թուրքիայի հետ «առանց նախաղայմանների» բանակցելու որոշայթները

Սերգեյ Լավրով իր Հայաստան կատարած վերջին այցելության ժամանակ կսահեցրեց, որ բացի բոլոր ճանապարհներն ու հաղորդակցական ուղիները լինելու են համապատասխան երկրների կառավարությունների վերահսկողության ներքո: «Այս հարցում երկիմաստություն չի կարող լինել», շետք նա: Սա նշանակում էր, որ Կրեմլը Զանգեզուրի հարցում դաշտանում է Հայաստանի տարածքային անբողջականությունը:

Հովհանքի 18-ին Թերամուռ կայացած
Պուտին-Ռախիս-Երևողան եռակողմ գա-
գաթաժողովի ընթացքում Իրանի հոգեւոր
առաջնորդ **Այրարուզ Ալի Խամենեիին**
հայտարարեց, որ «հայանական հանրապե-
տությունը չի հանդուժելու այնպիսի բաղա-
բականություն կամ ծրագիր, որն ուղղված
կլինի փակելու Հայաստան-Իրան սահմա-
նը, որովհետեւ այդ սահմանն ունի հազ-
րավոր սարհմերի դատանություն»:

Յայստանաբնակ որու մերութարաններ

և այսամասնաբառը որով զգ լինածածած
իրահի այս դիրիորուումը որպեսէին դաշտ-
անություն Հայաստանին, մինչդեռ այն իր
մեջ դարունակութ է որուակի շահադիմա-
կան տարրեր: Լավագույն առումով, այն իր
մեջ շահերի հաճադրման հազվադեմ եր-
տուք է նախանուում: Եթ Հայաստանը,
նախան Աղրբեջանին նվաճումը, վերահս-
կում էր Հայաստան-Իրան սահմանի մեծ
մասը, Իրանը ուս ավելի անվտանգ էր
զգում իրեն: Այժմ եթ Իրանը ավելի երկար
սամիհան ունի Աղրբեջանի հետ, առավել
խոցելի է դարձել ազգագրական ճեղումի
միջոցով Իրանը մասնաելու Թուրքիայի
ծագրերի համար: Իրանը նաեւ թիրախ է
դարձել Կուրայքի հետախուզական ծառա-
յությունների համար, որոնք հնարավորու-
թյուն ունեն այժմ ծավալելու ռազմական
գործողություններ Աղրբեջանի ավելացած
տարածքներից:

Միայն Կյայաստանը չէ, որ դիմակայում է Թուրքիայի սպառնալիքներին: Այդ երկրի մահամեծ և ստետուրյունը չի կարող այսուհետև կանգուն դահել Երրորդի մասիմայիստական ռազմական փառամոլությունները: Նրա ժողովրդականությունը կրիշտ-կականորեն ցածր է ներկայիս եւ վաճառքում է 2023-ին վերընտրվելու նրա հեռանկարները: Այդ դաշտառով է, որ նա աշխարհին ցուց է ասլիս իր խիզախս դեմքը, մինչդեռ Երկրի ներսում փողի արթեզրկումը խիստ դժվարացնում է բնակչության նեծանասնության աւրաքական գոյացւումը:

«New York Times»-ում հովանի 23-ին հրատարակված հովածում **Մայթ Ջրովովին** գրում է. «Ա. Նահանգների բարձրաստիճան մի դաշտում ասաց, որ Երդողամի վիճակը պահպանվում է առաջնայի ներքում իր բաղադրական անզորության: Այստեղ արժեգրկումը անցյալ ամիս 80 տկոսի է հասել: Դուս ունենալով սնտեսության աղաւանորի դեկավարումից Շենք մարդկանց ուշադրությունը, Երդողանը դիմում է ազգայնանորական դեմագոգիայի՝ կոչ ամենու կրպել Երևանի ներքում եւ Սիրիայում դիրքավորված ՊKK-ի՝ բրդական անջատողական շարժման դեմ»:

Թուրքիան բազմաթիվ ճականներում է դայլա մղում: Թեհրանի գազարաժողովը կայացավ թնարկելու համար Սիրիայի հարցը, որտեղ Երդողանը ծրագրում է հարձակմել չորրորդ անգամ եւ գրավել այդ երկիր սարածի եւս 30 կիլոմետրը, սպանելով ամերիկյան ուժերի դաշտանության տակ գտնվող սիրիացի բուրդերն: Համփիլման ընթացքում Թուրքիայի գործընկերները հորդորեցին Երդողանին չձեռնարկել նման բայլեր: Ազգային անվտանգության խորհրդատու Շեյֆ Սուլիկվանը, Սուլիկվանը տունը եւ նույնիսկ Պենտագոնը զգուշացրին Երդողանին, որ նման ծրագրերը եւ ավելի են աղակայունացնելու տարածաշրջանը: Նույնիսկ զարմանալիորեն Խորայիլը, որ ընդամենը մեկը ժամանակ առաջ երկու անգամ հրթիռակոնծել էր Դամասկոսի օդանավակայանը, դեմ արտահայտվեց հարձակումների ծրագրի՝ դաշտանությանը և ամերիկյան իրավունքը պահպանության մեջ:

հրդածել իր ծագրերի մասին, մաս ռազմական գործողություններն այս անգամ հաջողությամբ չեն լսակվելու, բայց որ ուս զինվորականների եւ իրանի դրույթի ուժերի դաշտավայրության ներք Սիրիան արդեն իսկ սկսել է զորք կուտակել իր սահմաններում:

Լարվածությունը սաստկանում է ոչ ճիշյան Թուրքիայի, այլև Կիլորոսի եւ Հունաստանի սահմաններում եւս: Թուրքիայի փոխնախագահ Ֆուլադ Օթբայն զգուշացրել է. «Սիծերկալանի ածխացային լաւառները ճիշյան հույն կիլորացիներին չեն լատկանում: Որպես ինքնիշխան ղետություն Թուրքիան ինըն է որոշելու, թե որտեղ դեմք է ծավալվեն մեր հռատան նավերի գործողությունները: Ոչ ո՛չ չղետք է անհանգստանա Թուրքիայի երկու նավերի գործողություններով, որոնք միջազգային օրենի համաձայն են կատարվելու»:

Թուրքիան, անուուց, գիտակցում է, որ միայնակ է տպալ հակամարտության մեջ, որն իրաւ է միացրել Հունաստանին, Կիդրուսին, հուայելին ու Եգիպտոսին: Վերջին ազգամ, երբ Թուրքիան նարտահրավեր նետեց Հունաստանին եւ փորձեց հռատել նրա առափնյա ցերում, նա դեմ առ դեմ հայտնվեց ֆրամփական մի ռազմանախվի առաջ:

Ի՞ր հերթին, խստելով Լոզանի դաշնագիր 99-ամյակի կաղակցությամբ, Երդողանս սպառնալիք տարածեց, որ Յունաստանը խախտելով այդ դաշնագիր դրույթները, ռազմականացրել է Եգիյան ծովի կղզիներից մի քամիսը: Խոկ Թուրքիայի դաշտանության նախարար Յովուսի Աբարը, դաճյալ իհշատակելով Լոզանի դաշնագիրը նույնացնեց, որ Թրակիայում Յունաստանը փակել է չորս թուրքական վարժարաններ, մոռանալով, որ անցյալում Թուրքիան ինն էր փակել Յայքենի հունական դրեթվաններ եւ Սուրբ Խաչ հայկական դրեթվաններ՝ ի խախտումն այդ նույն դաշնագիր:

Էրդղանի ազեսիվ բաղաբանության սահմաններն իմանալու համար դպրակա կարեւոք չեն, որ հովհանու 20-ին էրդղանը հրամացեց ոմքակոծել Իրաֆի Զախու ցըշանը՝ սպանելով առնվազն ութ եւ վիրավորելով ավելի բան բան բաղաբանությունը Թուրքիայից եւ կանչել իր դեսպանին եւ բոլոր է ներկայացրել ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին: Հովհանու 25-ին այդ կառույցը նեւ է, որ իր աշխատակիցները «խորապես կարեկցում են եւ ցավակցություն հայսնում տուժածների ընտանիքներին, Իրաֆի կառավարությանը եւ Իրաֆի Զուրդիսան ցըշանին, ցանկանալով արագ եւ ամբողջական ադամքինում վիրավորվածներին»: Կառույցը նաև իր զորակցությունն է հայսնել հետափնտության ոլորտում Իրաֆի իշխանությունների աշխատակիցներին:

Եվրոպիությունը եւ հաևկաղես Գերմանիան ու Ա. Նախանձները դաշտաղարել են հարձակումը բավականին արագ եւ վճռական կերպով: Միջազգային այս անդրադարձ գուցեց ճատածել սա Երրորդական: Այս իրադարձությունները Թուրքիայի առաջացրած բաղսական մթնոլորտի մաս են կազմում: Դրանք նոյաստել են, որ Հայաստանը

Ծեռվ բերի լավ բարեկամներ:
Ներկայիս դարզ չէ, թե ուր կարող են ա-

ოადგინებს მთირქაუ ჩავასტან მანაკენისტები: უარ ჯე ნათე, nr ცარი- ნაკენები ეს არყო წრანს: უაკაუნ კარქ ჯე ლა ლასტანსტები მაგ ღმისტე: მთირქაუ ქარგუნამოსალი է წანაგინდებ ზავასტანი: ხუ მა ჯე რაფინის აუგ: ვინოვანამ, nr 2020 მუშა ენასტენტები 10-ენ წასტილ კაჯა- გამ ხატანას დორებ ძამანას ერთ- უანდ თავ ლირ თონის ხასტარები. «სუნ აუსტე ნან ალასტელი ხანა მის ნახან- ტები სკამ გორბე» თი იდენტებ ზაჟე ეტ- ლასტანისტე დასტავალებები მასტებები: სუსკ ენასტე ფასაუ ჩხიასტალი: ზაქალან კოლ- დე კარო է მჩაუ ჩხიან დასტანტები ქარგუნალი ასაკანასტილი მაგ მაგ ნა დასტან ას- ტარქები ქუნ აფილენალი ალაზანალი:

ԱՆԳԼ. ԲԱՆԱԳՐԻՒԹ ՔԱՐԳՄԱՆԵԳ ՀԱԿՈԲ ՇՈՒՒԼԻԿՅԱՆՆ

ԷԼԵԿՏՐԱ ՄԱԼԻՎԱՅՐԱՆ

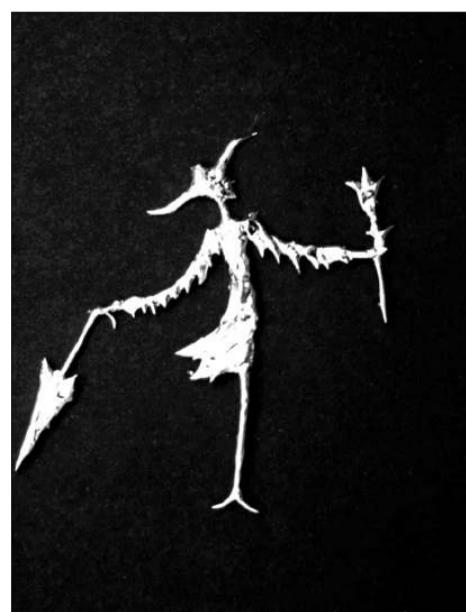
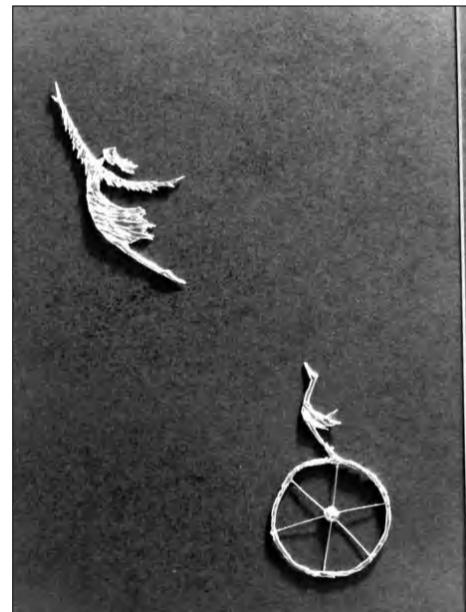
Եր իմ վաղեմի ընկերը, որն այցելել էր Լեհաստանում գտնվող Պյաստովյան ամրոցը, իհացած դատմում էր մի յուրահատուկ ցուցադրության մասին, անմիջապես դարձ դարձավ, որ խոսք ռեժիսոր, օլեբասոր, Ակարիչ Գուրգեն Գաղաքիկի մասին է: Մյուս մասնագիտությունների շարժում իր կոչումը գտնելով նաև մետաղաքրության մեջ, եւ գեղարվեստում բազմազան «իզմերից» չսարթերվելու հաճար, նա հենց սկզբից իր արվեստը կատակով անվանեց «գոլգիզմ», դարձավ դրա հիմնադիրը եւ, եթե ոչ միակ, ալդա հարկավ դրա սակամաթիմ ներսայագուցիչներից մեկը:

Գեղարվեսը նշանակություն ունի մասը:
Գուրգենին: Որմես ռեժիսոր, որը գործունի բազմաթիվ մարդկանց հետ, նա միշտ մի փոքր նախանձում էր նկարչներին, որոնք որեւէ արվեստի գործ ստեղծելիս միշտ մնում են առանձնության մեջ, իրենց մասերի եւ հովզերի հետ միայնակ: Այդպես, ծանր 90-ականներին մետաղի միջոցով Գուրգենը սկսեց հրիմել եւ ստոքել իր աշխարհը: Զոդիչ, նրբունելի եւ մետաղ՝ բերես ահա այն ամենը, ինչն օգտագործվում էր նրա աշխատանքներում: Եվ, իհարկե, չղետ է մոռանալ անսահման ստեղծագործ մոտեցման մասին, որը զիազկոր դեռ էր խաղում նկարների եւ արձանների ստեղծման մեջ, որոնք արտահայտչականության նվազագույն միջոցներով կարողանում են փոխանցել հերոսների տրամադրությունը, զգացնումներն ու բնակորությունը: Նրագեղ, փխրուն, բարակ գծով կերտված այդ կերպարները դառնում են բուռն կրթերի, վեհ գաղափարների եւ բարոյական անսահման հիմքերի կողմներ:

Նկարչի աշխատանքների թեմատիկան ընդգրկուն է՝ բաղաբական եւ սոցիալական այլաբանություններից մինչեւ հայտնի մարդկանց դիմանկարներ: Դիմանկարների շարքը ներառում է Կոմիտասին, Չառլ Ազնավուրին, Լեոնիդ Ենգիբարյանին, Օհան Դուրյանին, Զօհեն Պետրոսյանին և այլաց անդամներին: Այս կերպարների շարքն անվերջ է, սակայն Գուրգեն Գաղաժիկը նաև ստեղծագործում է իր գործունեության բոյլու ժերերում առկա մի թեմատիկայով, որի նկատմամբ Վարդեսը առանձնահատուկ համակրանք է տածում: Դա թարռնն է, որը արտացոլվում է նկարչի ստեղծագործություններում՝ «Արտավազր» ամենամյա թատրական մրցանակի խորհրդանականից մինչեւ հայ մեծ դերասաններ Վահրամ Փափազյանի, Շրաչյանիսիսյանի, Մետախյանի, Սիմոնյանի, Սիեր Ալեքսյանի, Սոս Սարգսյանի, Խորեն Արքահանյանի եւ այլոց դիմանկարներն ու արձաններն:

Թատրոնը, թերեւա, կյանքի այն ոլորտն է, որին Գուրգեն Գաղամչիկը նվիրել է իր կյանքը: 1988 թվականին Գուրգենը՝ Հայաստանի հեռուստաընկերության ծրագրերի նախկին սեօնեն Վարուժան Հակոբյանի հետ դիմեց Թատերական գործիչների միության այդ ժամանակ-վա նախագահ Դաշյա Ղափլանյանին՝ տեսակենտրոն կազմակերպելու խնդրանինվագ: Պետք է նույն, որ Ղափլանյանը զարմանալի հնարավորությունների մեջ մարդ էր եւ դեկավարի լավ հնատություն ուներ: Նա գիտեր, որ տեսակենտրոնից վնաս չկա, իսկ օգուտ՝ որ բան ուզես: Նա, որ կյանքի եր կոչել Երեւանի դրամահիմքական թատրոնը, բոլորից լավ գիտեր, որ դերասանի կյանքը բեմում եւ նրա դերերը ակնթարթային են եւ անցողիկ: Դեռ ոչ մի դերասան չի կարողացել նոյնությանը կրկնել իր հայուածք ուրեմ: Նա իսկականուր էր:

Հայկական «գուրգիզմի» Նուրբ ուրվագծերը

որ տեսակենտրոնի ստեղծումը հնարավորություն կտա անճահացնելու Դայաստանի տարբեր թատրոնների բժնադրությունների յուրահատուկ նյութերը՝ 80-ականների վերջին բանդվում էր հիմքածությունը եւ ստեղծվում էր նորը թատրական գործիչների նիությունը՝ ստեղծվում էր նի վայր, որտեղ դարձակ

Ներում տարիներ անց տեղ էին
գտնելու բեմադրություններն ու
դրանց ստեղծման ընթացքն աճ
փոփող տեսագրությունները, վա-
վերագրական ֆիլմեր դերասան
ների մասին, որոնք կարող էին
թատրոնական ինստիտուտի ուսա-
նողների համար ուսումնական
հրաշալի նյութ դաշնամալ: Բեմադր-
ությունը նկարելով բարդ գործ է:
Դրա համար հատուկ կրություն
անհրաժեշտ է: Դրամատուրգիայի
եւ ռեժիսուրայի բազարար գիտե-
լիքներ են անհրաժեշտ: Գուրգեն
Գաղաքիկը ժիրաբետում էր այս
գիտելիքներին, հասկանում էր
թատրոնի լեզուն, կարողանում էր
հաղորդակցվել դերասանների
հետ: «Սիեր Մկրտչյան Վերջին դեր...»
ու Սարգսյան, Շարունակություն»՝
Հաղիմիր Մուրյան.Կյամբ առանց
քի եւ վերջի», «Օհան Դույցյան. Ե-
ւծության դասեր». Մատևոր Դու-
յը Վարդետության դաս էր անցկաց-
մ: Նա դիրիժորություն էր անում եւ
ամենը նկարահանում էին: Իմին
այլոց, Սիեր Մկրտչյանի Վերջին դերը
ու է «Հացօթուիս կինը» Շեկայաց-
ն մեջ. բեմադրությունը ամրոցա-
ս անմահացրեց Գուրգեն Գաղաքի-

Gadachik G

Ինչ վերաբերում է տեսանյութերին,
դրանք Գուրգենի հավաքածովի անկրկ-
նելի զանձերն են Եւ սպասում են այն
ժամին, երբ որեւէ ճեկը դրոֆեսիոնալ
կերպով կիետարերվի այդ յուրահատուկ
նյութերով։ Գուրգենը առաջվա նաև
նկարահանում է, սակայն արդեն իր իսկ
ընտանեկան արխիվի համար, իր երե-
խաների Եւ բոռների համար, որնցով
հղարտանում է։ Առաջվա դես արվեստի
մեջ չի կարողանում տանել Վոլգարը Եւ
կողմիշը. համոզված է, որ մարդկանց
մեջ դեմք է զարգացնել հոգեւորը, չի ըն-
դունում ցուցադրական ոչ մի բան, որն
այժմ շատ տարածված է, Եւ դարձալու
վայելում է կյանի դարգեւած ամեն օ-
րը։ Չէ՞ որ այլ կերպ նա չի կարող։

Ծաշակ եւ վերաբերմունիս ձեռապերող օրացույց

ମୁଦ୍ରଣ ତଥା ପ୍ରକାଶକ: ଏକାନ୍ଧୀ ପ୍ରକାଶନ

Եհան է, տարին արդեն կիսվել է Եւ թեալ-
կոխել Են օրացուցային տարվա Երկրորդ
կիսամյակ, այնուհանդեռ Հաս-Հաստր
շարունակում Են աշխատել, գործել Ներ-
գասեղանների մոտ փակցված օրացուց-
ների ներք: Բարեբախտաբար տարեսկզ-
բին ձեռք բերեցի Սայր Արոռ Սուլը Եջ-
միածնի դասի օրացուցը, որի յուրաքան-
չյուր էջը ուղիղ ենց համար հայտար-
րում են Մայրավանի կառույցներից մեկն
ու մեկը: Հաս կառույցների առաջին ան-
գամ Են ծանոթանում, իսկ մեզ արդեն
ծանոթներն ել դասկերված են նորովի:
Դա ինձ նշեց փնտել-գՏնելու այդ գծան-
կարների՝ օրացուց 2022-ի նկարազար-
դումների հեղինակին, որ «Ազգ»-ի նախ-
կին աշխատակից եւ մշակութային բաժ-
նի դասասիսանատու, արվեստաբան-գե-
րատէ Լիոն և Խաչենապետ:

Հեղինակից իմացա, որ նմանօրինակ օրացույցներ նա նկարազարդել է արտեկրում եւ գտել ծանաչում: Հատկապես առանձնացնելի է Բեյրութում անցած տարի տողագրված «Ընտանեկան օրացույց»-ը: Գալով մեր խնդրո առարկա օրացույցին՝ ասենք, որ այնտեղ տեսնում ենք 12 մեծադիր նկարներ՝ արված խառը տեխնիկայով՝ չինական թանաֆ, ջրամերկ, գուաչ: Օրացույցը բացվում է նոր վեհարանի (1910 թ.), վեհասանչ դասկերով, որին հաջորդում են հին վեհարանի (1741 թ.), դիվանատան (2008 թ.), Գեւորգյան հոգետուր ճեմարանի (1871 թ.), տպարանի (1888 թ.), «Երեմյան խցեր»-ի (1893 թ.), «Ալեք Եւ Սարի Մանուկյան» գանձատան (1982 թ.), «Գարեգին Ա» կրթական կենտրոնին (2015 թ.), «Գեւորգ Զ Չորեցյան» էկոլոգիական նիկ կենտրոնի (1897թ.), «Վաշեն Եւ Թամար Մանուկյան» մատենադարանի (2012 թ.), հին մատենադարանի (1911 թ.) եւ «Էրեմեկյան» հանրակրթական դրույցի (2016 թ.) դասկերները. ներկայացված են ինչպես հնակառուց, այնպես էլ նորակառուց ժեներու. հին վեհարանի կողին կարելի է տեսնել նաև դիվանատան նոյն մասնաւենիքը: Լետոն Լաճիկյանին հաջողվել է նուրբ գերի կիրառմամբ եւ լույսի ու սալիքի վարմեա անցումների միջոցով ստեղծել գրավիչ ու տղավորիչ միջա-

Կարելի է նաև խորանալ մատուցված նկարների կոմպոզիցիոն գաղտնիքների մեջ, որն այսպէս էլ դայմանավորվել է Առկայացվող օրացույցի հաջողությունը: Ընդամենը մեկ նկարի անդրադառնանի, որում դասկերված է Ենթելեյան հանրակրթական դրդոցը: Ուսումնական այս հա-

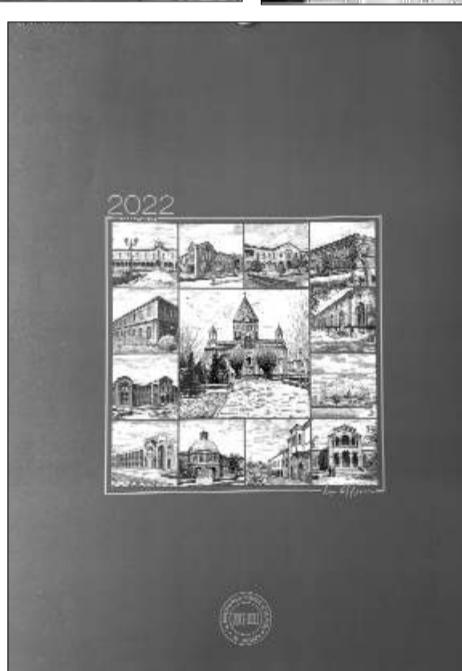
Եւ նկարելու համար ամենահարմարը չէ, բայց նկարը դպրձել է շատ դիտարժան՝ ընթրիվ մեծ Արարատի ու նրա ֆոնին ներդաշնակվող Սուլը Գայանե Կամի:

Մասնակիությունը կայացա զարդի։
Նշված նկարները այս գծանկարչական
մոտեցմանը առաջին անգամ են ներկա-
յացվում։ Նկարիչը օրացույցում ներառ-
ված նկարները ստեղծել է Երկար ամիսնե-
րի ընթացքում։ Մայր Արոն Սուրբ Եջմիած-
նի կողմից առաջարկը ստանալուց ան-
միջամտես հետո։

Բացի գեղարվեստական նշանակությունից՝ հիշյալ օրացույցը հավասարապես, եթե ոչ ավելի շատ, ունի ձանաշողական նշանակություն։ Նաեւ այսպես են մոտենալիք ծանոթանում Սուլը Եջմիածնի Զարտարաբետական օանձերին։

Այս օրացույցը տղագրվել է Էջմիածնի Վաշե Եւ Թամար Մանուկյան մատենադարանի 10-ամյակի առթիվ, որը լրանում է առաջիկա հոկտեմբերին: Օրացույցը կազմողը սույն մատենադարանի Տնօրին Եւ Մայր Աթոռի հրատարակչական բաժնի ղեկավար **Տր Արքա Գևորգ Սահմանական Պողոս Եպիսկոպոս** է, որն օրացույցը հարսացրել է Տեղական օրերի ամսներով:

Ելնելով վերուարադրյալից եւ օրացու-

սել, որ ցանկայի է օրացույցը շարունակությունը ունենալու համար և ուղարկելու համար առաջարկ տալու համար:

Ուրախալի է, որ գծանկարիչը հիշյալ

ղաղրում է Ղիմաստերի իր էջում՝ դրանք ուղղեցնելով հակիրք բացառություններով՝ վերցված Str Արարած քահանա Պողոսյանի «Սուրբ Էջմիածին» թանգարան ուղարկելիք տակ» որոշումը:

Ինչ Վերաբերում է Լետն Լաճիկյանի գործունեության նոր, հետազա զարգացումներին՝ առա հեղինակը մտադիր է ստեղծել արդեն սեղանի օրացույց, որում կլինեն նրա ծննդավայր Գյումրիի բաղադրային տեսարանները։ Ըստ նրա՝ արժեքական ամպ օրացուցային մօճակույթի զարգացմանը նաև մեզանուն, բանի որ այն շատ շռայլ դրսեւորումներ ունի ողջ աշխարհում։

Այսօր նյութական հսկայական միջոցներ են ծախսվում տեղի-անելիոյ, ինչը բառեւ սպառողական արժեքներ գովազդող օրացույցների համար: Մեր անդրադարձը դայմանավորված է նրանով, որ այս օրացույցը սահմանում է օրացուցային ճշակույթի լուրջ ճակարտակ, որի շարունակությունը ոչ միայն ենթադրելի, ցանկալի, այլև, ես կասեի, անհրաժեշտ է, այն նաև այս է ոյում ու ճաշակ ձեւավորում, նաև վերաբերմում ձեւավորում հայ եկեղեցու հանդեմ՝ նյութի առջևու

Վալեն Աստուհան «Տռամադրություն»

րային թատրոնի գլխավոր բե-
նում իմ զարմանահրաւ գործըն-
կեր Երգիչների կողմին Երգելը,
ինձ հանար այս զարմանահրաւ
զգեստները դաշտաստելը եւ աշ-

Աերից մեկի հետ աշխատելով՝
Խակ «Ո՞ն է Եղել աշխատանքի
ամենադժվար դասը», երգու
հին դասախսնել է. «Այս դե-
րեզը կատարելն այն բանից հետ
և այս մասին պատճենը առաջ

Սիհների օղերային թատրոնում հովհայան քատերաշօջանում Վերդիի «Տրավայտ» օղերայում Ֆլուրայի դերում հանդես է գալիս մեցցո-սոնրան Ազնես Սարգսիս: Ծննդյան իրանահայ Ազնեսն օղերայի բարձրագույն դիմուլում սատեր է Սիհների կոնսերվատորիայում 2011 թվականին, իսկ երաժշտության ավարտական դիմուլում՝ 2012 թվականին: Քանդես է եկել նաև «Կարմեն», «Ուրախ այրին», «Մաղամբաթերֆլայ», «Ֆիգարոյի ամուսնությունը», «Կախարդական սրինգը» օղերաներում եւ Սիհների օղերային թատրոնում գերյայց պաշտոնական գործությունում:

ցագրույցում Ազնես Սարգսին ասել է, որ Երածությունը նիշ եղել է իր կյանքի մի մասը Ծնող-ների ընորհիվ, որոնք թեև Երաժիշտներ չեն, սակայն ճանկուց իրեն ուղարկել են դաշնանորդ եւ Վոկալի դասերի: Թեհրանում Ազնեսը սացել է Ճարտարագետի մասնագիտություն՝ միաժամանակ եղելով դասական Երգչախմբում: Այսուհետեւ Տեղափոխվել է Ավստրալիա եւ ուսումը շարունակել Սիդնեյի կոն-

սերվատորիայում:
«Մըն է եղել ներկայացնան
մեջ աշխատելու ամենահետափ-
րրական կողմը» հարցին Ազնե-
սը դաշտասխանել է. «Այս
հիմասինչ օմերայի մի ճաւը
մէջում Անգլիական ժողովում

ՆԵՐ ԱՐԴԵՅԻ ԱՋՄԲԱՆ ՀԻԱՆԱԼԻ
ԿԵՐՊՈՎ ԽԱՆԴԵՍ ԷՒՆ ԵԿԵԼ Այս
ՆՈՎՅԱ ԲԵՆԱՊՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ: ՑԻՇՏ
Է, յուրաքանչյուր ԵՐԳԻՑ յուրովի է
ԿԱՏԱՐՈՒՄ ՆՈՎՅԱ ԴԵՐԸ, բայց այն
դեմք է Պարզապես կատարյա-
լինի՝ թե Երգի մեզ, թե դերասա-
նական խաղի: Ինձ համար
«ՏՐԱՎԻԱՏԱՅԻ» հիմնական ու-
ղերձը զոհաբերության և խկա-
կան սիրո ճասին է», Եղրափա-
կել է հարցազրույցն Ազնես
Ալարծնի:

ՆԵՐԻ, որ ժամանակին Ազմես
Սարգիս անում-ազգանումով
Քրանս-ալժիրական ծագումով
մի երգուիի երես է Քրանսիա-
յում, որին սխալմաճը վերաբերե-
ի հայուսաց նաև:

Փելիփս Բախչինյանի կաստագրական արձակը

Քանասիրական գիտությունների թեկնածու

Քանասիրական գիտությունների թեկնածու

Փաստագրական գրականության այս օրինակը հեղինակը համարում է դատմ-վածք, բայց, հիրավի, այն ժամանակին որոշակի կարիք ունի: Այլ գործերին անդրասահնալիս նույնութեա կտևսնենք, որ հեղինակը սիրում է ժամանակին համադրություններ: Սա եւս նախաօրինակ է՝ դատմ-վածք, ակնարկ, հուշագրություն, էսա:

Ստեղծագործությունը կազմված է մի խանի մասերից: «Պատոյ» ենթամասին հաջորդում են «Մորո ընտանիքը», «Պատիս» «մերժելի» գրավոր «հուշաքանները», «Սայրո», «Դայրո»: Ունենալով մեկ գաղափարական առանցք՝ դատմողական մակարդակում այնքան ինքնուրուն են, դրվագային, որ կարող են դիմարկվել որպես առանձին դատմաբներ: Իր ընդհանուր ոչ մեծ ծավալի մեջ հեղինակը կարողանում է վերակերպել ժամանակագրական կոնկրետությամբ, հասարակական-բաղադրական դիմագծով ու ներփակ բարոյահոգեթերանական դրվագնով դատմականութեն մի ժամանակաշրջան՝ այն հարաբերով իրական ժամանակին: Զկան դասական գծային դատում, չկան մեծ հաշվով գործող անձինք, կերպարները (դատոր, տարօ, հայրը, ճայրը, բաղադրական եւ հասարակական գործիչները եւ այլք) բացահայտվում են հեղինակային դիմանկայան կամ կերպարի դիմանկայան միջոցով:

Չափսերով փոքրիկ այս գրի հետ հա-
ղողակցումն սկսվում է Վերնագրից եւ
անցած դարի ընչառությամբ՝ ազդեղիկ
արտաքին ձեւվածից՝ խարիզմատիկ
մկաներով։ Գործի համար նախատեսված է
Դ. Սահյանից բնարան ընտրված «Թե
հնար լիներ աշխարհ զալ նորից, Կուգելի
ծնվել նույն հորն ու մորից...» բանա-
ս্থական եերվածքը, որը, անուուծ, չի
կարող վրիմել ուշադիր ընթերցողի հա-
յացից։ Եվ մատսեւառումն անմիջապես
կստղի հաղորդակցում ոչ միայն վե-
րանույալ երկու ժեւայի հատույթների,
այլև հերինակի ու ընթերցողի միջեւ, ո-
րովիտեւ մեջբերման իրականացնում է
եկանականի բիբլորուն գործառու-

հեղինակայիս դրտորհման գործառույթը։
Վերամբարձ թերճախոսությունից
հրաժարվող հեղինակը հայտնատեսում է
«ՀՀՄԵԶՆՈՂ ՄԻ ՃԸՆԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ», եւ այն
կարելի է տեսականորեն դիտարկել իրեւ
սահմանում, իրեւ ապրելու բանաձեւ,
որդիսին եւ ընդունում ու առաջարդում է
հեղինակը. «Երբ մարդ ծնող է դառնում,

ՏԵՂՔԱ ԲԱԽՉԻՆՅԱ

፩፻፲፭

դարձության բոլի սակ ի հայտ եկող Ծննդականության գաղափարը: Նշանակում է՝ հարաբերականության տևողականության մեջ խախտվում է մի բան, որը դաշտաւոր է դարձնում դարձնողի հասարակության ձեւավորման, ինչին դաստիարակված է գիտակից հասարակությունը:

Սա անգիտակցականի ու գիտակցականի սահմանախախտման խաղ է, որտեղ հերինակային ասելիքը հակադարձ մտքերի հանդիպադրմանը է ծնվում որպես մարդու ներաշխարհային կոնֆլիկտ՝ արժեթիվ մերակմանաւահրություն:

«Ծնողասիրությունը ասկվածահաճ դարձել է ու սրբազն դարս, բոլոր ժողովուրդների, բոլոր կրոնների եւ ուսմունքների կողմանից ուսումնակ ու աշտերուական»:

սեր Կոհարի Ծաղկավածո և Առտարկված գցացու, մի ճախասկզբնական ոփի, որից սկիզբ են առնուն մեր կյանքի բաւարարության վերաբերյալ պատճենագիրը:

գետեր ու ծովեր: Այդ ակուսի նարությունն է որոշում մեր կյանքի բոլոր մյուս կտակների, գետերի ու ծովերի ջրոլորշի կենսուրությունը: Եվ եթե մենք այդքան համարձակություն ունենք մեր համարել ծնողաւոր, աղա դիմի «փոքր ձամնութեներ» վերցնեն դարձելու մեջ ծնողասիրության ակուսի նարությունը՝ հասկանալով՝ որ տեղի է այն գալիս՝ մեր ծնողների, նախնիների, դամերի ու աղուդապետի հանդեր մեր բնածին, ան կեղծ, անմնացորդ սիրուց, թե՞ մեր իսկ սնապարծությունից: Մենք նրանց լարնութագրիչներ ենք Վերագրում նրա հանար, որ նրանք մենք ծնողներն են ու մենք նախնիներ, թե՞ որ նրանք իսկականութավ մարդիկ են ու լրասավոր հետազօծ են թողել ոչ միայն իրենց ընտանիքի, այնաև մյուս մարդկանց, իրենց ծծնդական կայրի, գյուղի, բաղադրի, համայնքի, ժողովրդի և այլն:

Կյանի փոխարենություն ընտելու ջուրը՝ բոլոր հնարավոր ձեւերի մեջ, իրենց ակունք, ավազան, ծննդաբանության կարգ, ձգտում է դարզությունը, գենի դերը ու նշանակությունը, փոխաձեւման ու հարաբեկացման հարաբեկացումը:

Սա հասարակության առղջացման
բախչինյանական նորեն է, որը բանդու-
է կեղծ, դաթե՛իկ, ոչինչ չտվող, սնա-
փառ զգացումներով շարունակվող
մարդկային հարաբերություններով ախ-
տահարված հասարակության թվայցաւ:

ԸարԺԸ, որը բանիկ Տեղապահ է լրկ:
Սա մի հայեցակարգ է, որն ուղղակիորեն
դրսմողեանիզմի հիմնական դրւել-
րումներից է:

ՄԵԿ Պարբերության մեջ ասելիք նճան խույզունը նճան է մեծ չափաժնով կերակրի ընդունան, որի մարտողականության համար ուղեղի բոլոր բջիջները դիմի գործի դրվեն: Սա սարընթերցման stetus է, յուրաքանչյուրը կարող է այդ հակասականությունն ընկալել իր համար ընդունելի սարերակով: Սակայն մի քան ամկասկածելի է, որ մարդկային փորձի ու մտածողության ամենասարեր խանութից միայն կարելի է նճան կենսափիլխոսփայության հանգել՝ բնելով ծննդաբանականը, բնագդագիտակցականը, գենետիկը ու հասարակականը, բարոյահոգեբանականը, դարգ մարդկայինից մինչեւ ամենաբարդ անմեկնելին:

Բախչինյանի գրողական ֆեռուսները նաեւ նրանում է, որ հանգուցում է անստաբելի ու անհամատելի նույիները: Եվ այս խորհրդաբանությունը տանում հասցնում է դատմական մի այնորին ժամանակաշրջանի, որտեղ, իրոք, նարդկային արժեթիվը դժվար են տրվել ու հետև են խլվել նարդուց: Փիլիսոփայական ու գոյաբանական խոհը, որը հագեցած է հոգեբանական արձակին բնորոշ գծերով, ասիմանաբար վերակերպվում է դատումի, վերջինս էլ՝ փաստական ու ժամանակագրական նյութի:

Հեռաւստանությանը դատահական լսած Զոփուրյան ազգանունը առկայժման ազդեցություն է ունենում հեղինակ-դատմորի վրա: Նրա հիշողության ֆունկցիան վաղուց է մուտքագրել 1937 թիվը: Եվ որուակի ազդակների, իրավիճակների միջնորդությանք տեղափոխում է հիշողության այնորին ժրույթներ, որտեղից ոչ մի ենթադրելի դայմանում հնարավոր չէ մոնտաժել դահեստավորված այնորին սվյաներ, որոնք ժամանակ առ ժամանակ վերադառնում են վերաբրումի ժեսոնվ հիմնության փնտրությունից ժամադարձին: Նոյնակերպ աղյակ է դատմում Կոստանդյան ազգանունը՝ «այսօր էլ դահեղանված է մեր տան խումացած ու մաւզված փաստարդերի ստորին մասում»:

Խումացած փաստաթղթերը լոկ հիշողության մեջ դաշվածի անհերթելի առացուցյան են, դրանի կարող են կորչել, ցնել թղթից, բայց հիշողության կրիչից՝ երթի:

«Պատմ» ստեղծագործությունը՝ որը մի ամբողջ ժամանակաշրջանի խաղական-հասարակական կյանքի խացում, ոչ թե դատի մեծարման ու զնահաման փորձ է, այլ «դասմություն նաեւ նրանց այն միլիոնավորների, որոնցից շատերը իրենց լրաւավոր ու դայնար նետով, բազովի ու ձեռքբերի ստեղծարար ուժով, հաճարի խելովով կարող էն վիթսարի բայլերով առաջ տանել նարդ-կությունը, բայց զոհվեցին անդաշիվ, անանուն ու անհիշտակ, անգամ առանձ գերեզման ունենալու»:

Բախչինյանը 1915 եւ 1937 թվական-ների միջեւ մի շարերակում է մսցնում, որին կանորադառնանք նաև «Թէշենական օրագիր» վիղակում, «Վերջին նանկություն» վեղում, այն է՝ «մեր դարավոր բարեկանը՝ մեր իսկ նատնությամբ»։ Ինչ խոս, սա մի ծօմարտություն է, որին հայ ժողովուրդն առնչվել է նաև իր երեւելիներին բաժին հասած ճակատագրով։ Եթե 1915 թ.-ի ոժիր դարավոր թէնանանի ու ատելության բացահայտ դրսերում էր, որը շարունակվում է մինչ օրս՝ 21-րդ դարում, աղա 37 թ.-ին գործում էր բարեկանը՝ ոչ ավել, ոչ դակաս յուրայինների ձեռնով։

ԱՐԻՍ ԶԱՆԻԿՅԱՆ

Ակիզբը՝ Աախորդ համարում եւ վերջ

- Ասղարեզ նետպած լուրերը մարդաբությունների դես ինչ-որ առունվագի իրականանում են: Տարածվող լուրերի գործ գործում է ինքն իրեն դաշտավանելու համար: Հայերի դասագյայն իննադաշտավանական գործողությունները տղավորություն են ստեղծել, թե նրան զինված ու վաճառքավոր են եւ մտադիր են եղել ազգեականիայի: Ձեր ցնցող նարրատիվում ես զգացել եմ այդ տագնադայի էներգիայի կուտակումը: 1800-ականների վերջին Արդուկ Շահնշահ II-ի ձեռով հայերը ենթարկվեցին անասելի սպանությունի: Տասնյակ հազարավոր մարդիկ զոհվեցին: Հայերը ոգեսնչված էին՝ 1908 թվականի հեղափոխությանը եւ սահմանադրության մեջակմամբ, որը ուրանց դաշտավանություն, ներկայացվածություն եւ ձայնի իրավունք էր տասկան: Բայց խոցելի լինելու մասեցնող զգացումն առկա էր հայկական մեծ զամ փոքր համայնքներուն: Նրան չէին դաշտասվում նստել ու սպասել նույնից ու նորից կոտորվելուն: Ուրեմն՝ ուրան զինվեցին եւ այդդիսով ամսագնդեցին օսմանյան այն գաղափարը, թե հայերը մտադիր են սպանել ուրեն:

- իմ հետազոտություններում ես ոչ մի սպազուց չգտա հայերի կողմից Աղա-սայիշ տարածաշրջանում բազավորու- յուն հիմնելու մեծ ծրագիր վերաբերյալ։ Նրանք գնում էին գեներալ Այդ Նրանք սոյ գեներալ կիրառում էին մորիլիզաց- ված խուժանի դեմ իրենց եւ իրենց ըն- ամանին դաշտում դաշտում էին համար։ Ա- ռու, այդուն է։ Այդ ժամանակաշրջանի, այսպիսի գաղտնի փաստաթղթերում պահպանվել են գործություն կար, որ իրենին ծերերերում օսա դանդաղ էր ըն- ամանում։ Համիլյոն կոռուրածները (1894- 1896) խոր արմաններ էին զգել հայու- յան հավաքական հիշորւթյան մեջ։ Գեներալ ունենալու նորատակ ռեակցիոն ուժերի անմասաթիվ հարձակումից իրենց ամայնները դաշտում էին կատարու- թական այլիքի ժամանակ օգտագործել են դաշտում առաջնական նորատակ ռեակցիոն։ Ինչե- տ, գեներալ գնող եւ վաճառող հայերը լուրջ սննիանգտություն առաջացրին մահմե- տական բնակչության շրջանում, որոնց ամար գեներալ ու հայերը ասոցացվում էին միայն հայ հետափական նարիկ- ութիւնի (Փեղայիներ) հետ։ Մինչ թուրքա- կան դաշտում առաջնական առաջնորդությունը, թե՛ անցյալում ու թե՛ ներկայում, մեղադրում է հայերին գնում գնելու համար, նաև նրանցից բնակչությունն ինքն էր մոլագարներն ունենակ գնում եւ վաճառում, գուցե 4-5 ան- գամ ավելի, բայ հայ բնակչությունը։

- Ես հաճախ եմ մտածել, որ բուրժեն սովորական չէին կարող հանդուրժել այստեղի ներկայությունը իրենց մեջ: Դայտերի ներկայությունն իսկ անհանգստացնող հանգամանք էր հայրենիքի՝ բուրժական ընկալման համար: Ի արքերություն հովաների կամ իրեաների, որներ եւս կայսրության ակտիվ էր ունենալիք էին, հայրը՝ բուրժի այստեղ ունենություն ունենալու համար:

- Մինչեւ ցեղասպանությունը Թուրքիայում կային մոտ 2600 հայկական կրոնական վայրեր, այդ թվում Եկեղեցիները եւ վաները: Արվեսի հիամանչ գործեր, մասունքներ, գրադարաններ ու ձեռագրեր, որոնցից շատերը թվագրված էին վաղ Միջամբական շրջանից, գրեթե ամբողջությամբ կողողակել են կամ մոխրի վերածվել: Բայց այստանով չի պարտվում մեր մշակույթի ավերումը: Ադրբեյջանին Զուղարքում փուլու վերածեցին մոտ 5000 հնագույն խաչքարեր (նուրբ փորագրություններով հայկական տառապահական մեջ են, որ ամերիկացիների են՝ առաջարկությամբ) մեր եւս նոնամաս-

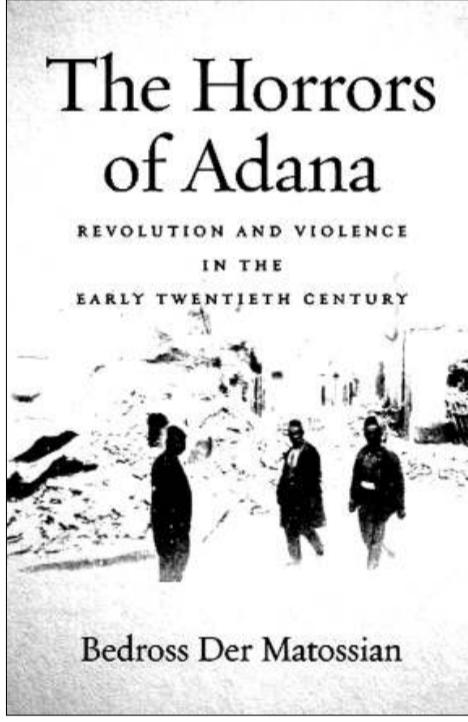
- Կարեւոր հարցեր եթ բաժնացնում, բայց ես կղատախմանեմ որդես դասմաքան, ոչ որդես հոգեբան : Այնուամենայինիվ, 1878-ի Բեռլինի դայմանագրից հետո Հայկական հարցի միջազգայնացման հետ մեկտեղ իրար հաջորդող օսմանյան կառավարությունները եւ իշխող Վենետիկականը սիդրված եղան ա-

የከ አռաջ: የቴክኖ ፈርማዎች በተመለከተው የሚያስፈልግ የሚከተሉት ደንብ ነው:

- Այն, այս հրեակով արարթների վերջին արարդ թուրքական հավաքական հիւռողությունից հայկականության մասին գիտելիքի զնումն էր : Տասնամյակներ շարունակ շօջանառվող այն տեսությունը, թե Մուսաֆա Քենալի կողմից ստեղծված թուրքական համրամբետությունը օսմանյան անցյալի հետ ընդիատել է կաղը, այլևս որևէ հիմք չունի: Պատմաբանները ցույց են սցել, որ հաստառությունների, իշխանությունների, ցեղաստանողների եւ փորձամասնությունների նկատմամբ խորական բայցերի առումով երկու Վարչակարգերի միջեւ կա հսկած ժառանգականություն: Այսիսով, անհերթիլ է, որ այսօրվա Թուրքիայի Հանրամբետությունը ցեղաստան դեռության իրավահաջորդն է եւ դատասիսանատու է Հայոց ցեղաստանության զոհերի եւ նրանց սերունդների արօտի:

- Գիրքը վերէ հանում մի շարժ սուկայի փաստեր, որոնք կարծես ծաղկինեն եւ կարծում են, արժէ ուշադրություն դարձնել դրանց վրա: 1908-ի հեղափոխությունից հետո հին ռեժիմը մի կողմ մղվեց եւ ըստ էռթյան հեռացվեց ու ստեղծվեց լիբերալ գա-

Աղանայի կոնքնածները. ինչպես ու ինչու

լիսար սահմանադրություն: Գրեթե անմիջապես հասարակական դաշտը ողողվեց հրադարակումներով, ԱԵրկայացումներով, ժողովրդական տնախմբություններով՝ որմես առհավատչայ մշակույթի ծաղկման: Նման բան տեղի ունեցավ նաև Ուսասատանում ցարի գահընկեց լինելուց հետո, գրողներ, նկարիչներ, բաղադրական կուսակցություններ, բոլորն ազագրվեցին՝ հեղեղելով հանրային ուրսը հետեղափոխական Ուսասա-

ՐԱԳՄԸ ԵԼ ԻՐԵԱԿԱՆ ՀՈԼԻՖՆԱՏԸ:

- 1793 թվականին ֆրանսիացի մտածող եւ հակահեղափոխական **Ժակ Մալլե Ռյու Պանը** ախորից գրել է. «Ինչու Սատուրը, հեղափոխությունը խժում է իր զավակներին»: 19-ը եւ 20-րդ դարի սկզբին աճրոյց աշխարհում հեղափոխականները չեն կանխատեսում ֆրանսիական հեղափոխության բացասական հետեւանմերը: Նրանք տարված էին «ազատություն, հավասարություն, եղբայրություն» սկզբունքներով եւ ձգտում էին վերաբարել դրանք իրենց հասարակություններում: Սահմանադրականության եւ դաշլամենտական համակարգի ընդունմամբ էին նրանք փորձում բարեևավել սեփական հասարակությունները եւ փրկվել ավտորիտարիզմի ժրաններից: Սակայն առ դեմքերում այդ փորձերը ակնկալվող արդյուններ չսկսեցին: Գաղափարական հակասություններով եւ անհսակությամբ, առավել տարեր խճերի միջին օահերի բախումներով՝ սահմանադրական կարձատը «ժողովրդավարության» փորձերն անմիջապես ձախողվեցին կամ ընդհանրապես:

Փաստ, որ շատ հասարակություններ
բննության չենթարկելով եւ հաշվի չառ-

ԱԵԼՈՎ դատմական համատեսաց, Ֆրան-
սիական հեղափոխությունը դիմարկե-
լով որպես ընդօրինակման մողել, լուրջ
խոչընդունել ստեղծեցին նորելուկ
սահմանադրական կարգերի հաջողու-
թյան ճանապարհին:

Հեղափոխություններն իրազրծվում են գաղափարապես տարբեր հայացքներ եւ շահեր ունեցող խմբերի կողմից, որոնք, թվում է թե , մեկ ընդհանուր նորագու ունեն՝ սասանել ավտորիտար ռեժիմը: Նորագուին հասնելուն դես, սկսվում է էջորդիկ փուլը: Կրոնական, էրնիկական եւ դասակարգային տարբերություններն անմիջապես ի չի են դաշնում, թեւ ժամանակավոր, եւ երեւան է գալիս նոր, ազատ եւ էգալիսար հասարակություն ունենալու փիլորուն երազանքը: Բայց, էջորդիան շատ կարճ ժամանակահատվածում ճարում է , եւ հասարակության ներսում կուտակված լարվածությունը, որը կար նախաեղափոխական շրջանում, անսույտելիուն դրւու է ժայթում: Խմբավորումներն օգտվելով նոր ձեռք բերած ազատությունից, իրենց գոհունակությունն ու դժգոհությունն են արտահայտում նոր ռեժիմին եւ դրա ներկայացուցիչներին : Քետեղափոխական շրջանում ձեռակրված հանրային դաշը ոչ միայն դաշնում է նոր սկիզբը ջատագույնությունը, այլ նաև չքավարակված տարրերն այն օգտագործում են որպես գործիք հեղափոխության, դրա հեղինակների եւ համախնակների դեմ իրենց բողոքն արտահայտելու համար: Ի վերջո, մորիլիզացնում են իրենց սեփական մարդումը նոր ռեժիմը սահմանու նորագույն:

- Կարծ ասած, հեղափոխությունները աս արագ կարող են տեղվել շավոնց:

- Ինընին ազատությունն երկսայրի սուլ
է: Այն օրհնություն է, եթե օգտագործվում
է ճիշտ կերպով եւ անեօք է, եթե չարա-
շահվում է: Ինչդեռ դուք ենթադրում եք,
Աղանայի ջարդերին հանգեցնող գոր-
ծոններից մեկը 1908-ի հեղափոխու-
թյունն էր եւ նրա կողմից բերված ան-
զուստ ազատությունը, որը խաթարեց
շարածաւությունը կարգավորված հա-
վասարակությունը: Շատ մտավորա-
կաններ 1908-ի երիտրութական հեղա-
փոխությունից հետո զգուշացել են ա-
զատության չարաշահումների մասին:
Դեղափոխությունները ավարտվում են
բաղաբական համակարգի արմատական
փոփոխություններով, որոնք հանգեցնում
են դժգոհ շարրերի ի հայս գա-
լում:

Փարէս Պէկ Ալ-Խուրի

ՅԱԿՈԲ ՄԻՔԱՅԵԼԻ

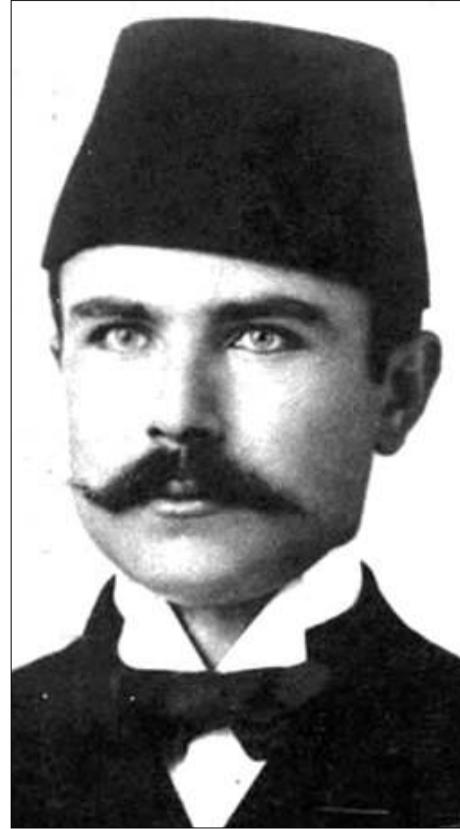
Անկախ Սուրբոյ դասմութեան ամենաշաղաթառ դիմերեն մէկն էր վարչապետ Թէկ Ալ Խուրին (1877-1962), որը նահուան 60-երորդ տարելիցն է։ Հաջի հմուտ եւ խիզախս բաղադրաքանակութիւնը ըլլալէն, ան նաեւ բազմաթիւ գիրերու հետինակ էր։

Երկու դրուագ դիմի վերջիշեմի իր նեանձն, որմէս ապացոյ իր հրայա-
ռով անհատականութեան: Ֆրանսացի-
եարու «հոգատարութեան» տակ գՏնուող
Սուրիհան անկախացաւ 1946-ին, երբ
օրանսացի վեցին զինուորը հեռացաւ
և լուրջ այդ տարուան ապրիլի 17-ին, որ
այս դաշտական ապացուութեան է կամ
Սուրիհու անկախութեան տարեարա:

Ֆարէս-Ալ Խուտի, որդէս Սուրին վարապետ եւ որդէս ՄԱԿ-ի հիմնադիր Երիշիրներէն մէկուն ներկայացուցիչը, 1946-ին, երբ Նիւ Եռով կ'երթայ, ՄԱԿ-ի հողովարակ կը ճանէ եւ Սուրին յաշացուած աթոռին Շատելու փոխարէն, Երթայ կը նաև Ֆրանսայի աթոռին: Եռով Ֆրանսայի դատուիրակը կը ճօտեալ իր աթոռը գրաւելու, Ֆարէս Պէկը ժեղէն չի շարժիր, գրախնէն կը հանէն ժամացոյցը ու կը սկսի վայրկեամները (որո՞մէ) հաշուել. Ֆրանսացին կը ճաշանէ սեղանին Վրայի Ֆրանսայի դրօւակը եւ կը խնդրէ որ ժեղէն ելլէ: Ֆարէս Պէկ ժեղէն չի շարժիր ու կը շարունակէ վայրկեամները հաշուել՝ 15, 16, 17... Երանսացին կը կոյդէ ու կը փորձէ լրան յարձակի եւ ազատագլ աթոռը, այսոյց ի զոր. Երբ 23, 24, 25-ի կը հասնի, առօտի կ'ելլէ ու բոլոր ներկաներուն լսելի այնով ֆրանսացին կ'ըսէ. չհանդուրժիցիր որ 25 վայրկեան նաև աթոռիդրայ, իսկ դոր որ 25 արհետ ի վեր նաև այսօտի Սուրին Վրայ, ինչպէս հանդուրժեն: Այսոյն արհետ Ֆրանսան կը բաշուի Սուրին:

Ուրեց դրուագ մը իր հայրենասիրացան կեանքէն։ Ֆրանսացի լատախիանատները կըսեն, թէ Սուրիա մասծ են պարզութիւն համար Ասրիս էրկան

Ուրիշ դրուագ մը իր հայրենասիրաց ան կեանքէն։ Ֆրանսացի ղատախանացութեան կըսեն, թէ Սուրբահման ապօպամանու համար Առաքի ժիշտան

լայէթը Թուրքիոյ միացնելու: Թուրքերը փակել կուտան բոլոր ճակիթները, ցոյց տալու համար, որ Թուրքիան այլևս եւ-րողայի նման լայի տեսութիւն է եւ կա-րեւորութիւն չի տար կրօնին: Անմիջա-դէս Անշիրի բոլոր քիչսոննեական եկե-ղեցիները իրենց դրաները կը բանան իս-լամներուն առջեւ, որդեսզի գան եւ ի-րենց նամազը (1) կատարեն: Խւկապէ-ալ իսլամները կու գան եւ եկեղեցինե-րում մէջ կ'աղօթեն, իրենց իմամը (2) խորանին առջեւ բեմ կը բարձրանա- քարոզելու, իսկ մուազզինը (3) իր ա-ղօթի հրաւեր ազամը (4) կը կատարէ ե-կեղեցուոյ զանգակատունէն, մինարէթի փոխարէն:

Այս դեմքերը վերիշեցի ցոյց տալու համար, որ կարելի է փոխադարձ հանդուրժեղական ոգիով գոյակցիլ, Երբ կրօնական եւ դաւանական ննջահողերու վրայ դաշտեազմները կը շարունակուին: Այս օրերուն, արարական աշխարհին մէջ, յատկապէս Սուրբոյ եւ Լիքանանի մէջ, որքան անհրաժեշտ է այսօրինակ բաղաբականութիւն վարելլ: Երկու Երկիրներն ալ դաշտեազմի զոհ դարձան...

Սուրիխոյ տաճարամեայ դասերազմի ընթացքին եւ ցայսօր, ի սկազան ու թիստունեան ձեռք-ձեռքի տուած կը շարունակեն դայլիարի յանուն երկի անկախութեան սպառնացող Վանզմերը դիմագրաւելու եւ համերաշխութեամբ խաղաղ գոյակցութիւն նը աղափակվելու:

Կրօնները Երկու ծայրայեղորիմներու աղքիր են, կրնան դաստերազներ հրահրել ու գիրա սպաննել, եւ կրնան խաղաղ, համերաշխ, սիրոյ ճբնոլորս մըստեղծել, անօռուս, երբ կրօնը բաղավական եւ գինուորական նորականներու չի ծարաւեցուիր:

- 1) Նամազ- իւլամական երկրողագութեամբ աղօթ
 - 2) Իմաս- իւլամ կրօնապետ
 - 3) Մուազզին- Մզկիրի մումեշիկ, աղօթի հրաւիրող
 - 4) Առանց Աղօթի իրաւունք և լամա

Աղանայի կոսորտները. ինչպես ու ինչնւ

թյունների դարարս հող:

- Դուք, կարծես, թերահավաք եք հեղափոխությունների վերջնական ձեռքբերման առումով: Տեսականուն եւ հեռվից դրանք ռոմանիկ են թվում, բայց, եթե մոտիկից նայես կղարզվի, որ կարող են հասարակությանը նետել դաժան հորձանութեանը:

մեջ:
- Թույլ սվեր հակիրճ մեկնաբաներ ձեր բերած օրինակները, բացատեղութեան համար, թե ինչու եմ ավելի հակած վստահելու հասարակագերի ասիդանտական միավորութեան մեջ:

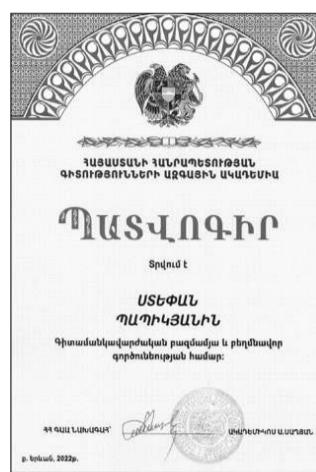
1905 թվականի ռուսական հեղափոխությունը ազդեցություն է բռնի Երիտրուրենի վրա: Վերջիններս հասկացան, որ հնարավոր է սամձել մշամետի իշխանությունը եւ հաստատել սահմանադրականությունը եւ դաշտական պատճենագիրը: Նույնիսկ Վլադիմիր Լենինը՝ 1917 թվականի հեղափոխության առաջնորդը, չխուսափեց ասել, որ 1905 թվականի ռուսական հեղափոխությունը 1917 թվականի Յունիոնի հերքակիրության ամենա

փորձն» էր: 1905 թվականի հեղափոխության նման, Երիտրուրբական հեղափոխությունը հանգեցրեց Երիտրուրբերի եւ նրանց հիմնական արմատական բաղադրական կուսակցության՝ «Միություն եւ առաջնային պահպանություն»-ի վերելի, որի դեկավար ծզովը հեղինակեց Հայոց ցեղաստանությունը: Խորհրդային դեմքն այլ էր: 1917 թվականի բոլցեւիկյան հեղափոխությունը սահմանադրական հեղափոխությունը: Այս, գրնե տեսականորեն, իշխանությունը փոխանցեց բանվոր դասական գիտ: Իրականում խորհրդային մոդելը ինչպես եւ իր չինական կոմունիստական մանաւակը, մարքսիստական ուսումնական մոդելի չեղարկումն էր: Վաշինգտոնի առաջին իսկ օրվանից դպրոցական մոդելը հեղափոխության իդեալներին: Միությունում հասարակություններ 20-րդ դարում հետևում էին ֆրանսիական մոդելի մուսաները կրկնօրինակում էին բոլցեւիկյանը: Ֆրանսիական մոդելը շարունակական կեց ազդել տարբեր հասարակություններ վրա, անզամ խանճեկերող դարում օրաբար «արարական գարունը», որն սրազար վերածվեց «արարական ձմռան»:

- Ուկրաինայում դատերազմի, բռչական պահանջման մասին օրենքը կազմվել է 2013 թվականի մայիսի 2-ին:

Ակադեմիայի պարզեւը՝ հայ գիտնականին

Դայկական
էներգետիկա
կան ակադեմ
միայի հիմ
նադիր նա-
խազահ, ան-
վանի գիտ
ն ա կ ա ն
**«Ազգ»-ի եր-
կարամյա-
աշխատա-
կից **Ստե-
փան** Պա-**

Ասկ է ավելի առևտությունների եւ բարձր է դահում Յայստանի եւ հայ գիտականի դաշիվն ու հեղինակությունը ոչ միայն մեր Երկրում, այլև միջազգային տարբեր հարթակներում: Դուք սովորեցի մեր պատմության մասին առաջիկայում համեմական կազմակերպությունների կողմէ:

^{*)} Խոսքը վերաբերում է «Թանգիրմաբանական պատմություն» անվանմամբ՝ հայտնի՝ Կարգուկանոնի և Աստվածաշնչի պատմությունը՝ առաջին անգամ հայոց լեզուում հայության մեջ հայտնաբերվելու ժամանակաշրջանում:

Օրեր առաջվա ժողերը որոշակի խնդիրներ էին ստեղծել հանրապետության բնակչության շուրջ կեսի համար, ովքեր այրում են Արարատյան դաշտավայրի տարածում: Ամսուց խոսքն առաջին հերթին այն գոյուղացիական սնտեսությունների մասին է, որոնց ճշակվող դաշտերն ու այգիները ջրազրկված լինելու հետևանքով բերի որոշակից մինչեւ օգայի կրուսներ էին ունենում, բազում այլ հոգսերի ու խնդիրների դաշտան հանդիսանում: Սա մի առանձին թեմա է, որին տարբեր առիթներով ու ծավալներով անդրադարձնում են տողագիր ու էլեկտրոնային մանուկի տասնյակ ներկայացուցիչներ: Երեմն թե հաճախ դրանցում ուրվագծվում են անհոգությունից մինչեւ կամայականության դրսերումներ, բանզի 1-2 ժամ անց խնդիրը լուծվում է ... վերադաս ինչ-որ մեկի վարչարարության հնարավոր կիրառման արդյունում: Մարդկան ննան գործընթացները երեմն թե հաճախ դիմարկում են որդես նախօրն կազմված, սակայն անհաջող արված ներկայացումներ, այս կամ այն նարզմետի ու նախարարի հեղինակությունն ընդգծելու նյառակով:

Կառավարում կոչվող թե համարվող այս խաղերում թե ինչո՞ւ էր տեսք դաստել բոլոյին ու ծառին, Վերջնական արդյունում էլ գնաճի հետևանքները կրող մեր մոտ թե հեռու բոլոր մարդկանց, հարցը որեւէ մեկին չի հետաքրքրում՝ գնաճն ամբողջ աշխարհում է եւ Ալեքս:

Յամանան դատախան հաշեցրեց Հ-1 հեռուստաընկերության լրագրողի հարցերին օրեւ դատախանող ՀՀ էկոնոմիկայի փոխնախարարը։ Քայսին է, որ հացի գինը երկրում էապես թանկացել է, որը դայմանավորված է Ռուսաստանի դատանությունից ցորենի ներկրումներով։ Տարօրինակորեն թե ցավալիորեն, հեռուստաընկերությունների ցանկում միայն իր բարձր դիրքը հիշեցնող Հ-1-ի լրագրողն իր գրուցակից դետական բարձրասիրան դատոնային չսկեց 3 միլիոն հայտարանաբնակներին թե 13 միլիոն հայերին մասնաւորից է ԵՐԵՎԱՆ ԱՅՍՊՈՐ ԲԺՎՈՐ ՀԻՌԵՎԱԿԵԼԵՑՆ ՈՒ ՄԱԿԱՐՈՆԵԼԵՑՆ Է ՍՊԱՌՈՎ, ՏԱՅՆՅԱԿ ՀԱՋԱՐԱՎՈՐ ՏՈՒՆԱՆԵՐ։ Զավետ շիամարելի եթե նեւն, որ կողունակի մեր 450 հազար հեկտար վարելահողերի, ասենք կեսում, 225 հազար հեկտարում, 6 տոննա միջին բերքավորյան դայմաններում ցորեն մշակել, 1,3 մլն տոննա բերք սահալ։ Այս օրերի համաշխահային գործընթացների ընթիրիկ համոզվում ենք չե՞ն, թե ինչ ուզագմագարական մշակարուս է ցորենը, որի մշակումը մեզանում, ավաղ, վերանում է։ Անգամ այն դայմաններում, եթե ՀՀ կառավարությունը վերջին տարիներին

Տարածվերն ու լայնացների

հացահատիկային ճշակարույսերի արտադրության այլեւայլ ծրագրերի խթանման նոյատկով մեր աղքատիկ բյուջեից ահռելի ֆինանսական հատկացնեներ է իրականացնում: Այսդես, որ հասունացող այն հանգմունքը, որ ծրագրերը չեն աշխատում, բանզի դրանի լրջագույն ու լավագույն հաշվարկված ու իրմնապերված չեն, անհիմն չեն: Արդյունելիում՝ այս տարկա 6 ամիսներին նախորդ տարկա նույն ժամանակի համեմատ 5,5 տոկոսի անկում:

Ի դեմք: Որմես հարկեր ու տուր-
ֆեր վճարող բաղադրայի, որն ոցից
ՀՅ բյուջեից սացվող ֆինան-
սական միջոցների հաշվին
օգտվում է հիշյալ հեռուստաըն-
կերությունը, նվազագույնը տա-
րօրինակ են դիտարկում հար-
ցագրույցը վարող լրագրողի ու
հաղորդումը նախաղատրաս-
տող ստեղծագործական խճիքի
աշխատելատը: Եթուստադի-
տողներն ակնկալում են, որ
բարձրագույն դաշտույաներին
առաջնահերթը հարկավոր է,
հարցեր ուղղել իրենց դատա-
խանաւության հիմնական ո-
լորսների ուրուց: Գյուղուրուում
դրամի առաջնայինը կենդանա-
կան ծագման հումքն ու
սնունդն են, առավելայն նա-
խածածի մեկ բաժակ կաթն ու
ծովն, մի շուրջ դանիին ու եր-
շիկը, չե՛ խանգարի նաեւ մի-
գալ մեղը: Փոխնախարարից
հարկ էր հետարքրվել, թե ինչո՞ւ է
մեզանում կաթ համարվողը
կաթ դարունակող մթեր ան-
վանվում, ինչո՞ւ է երշիկենեն:

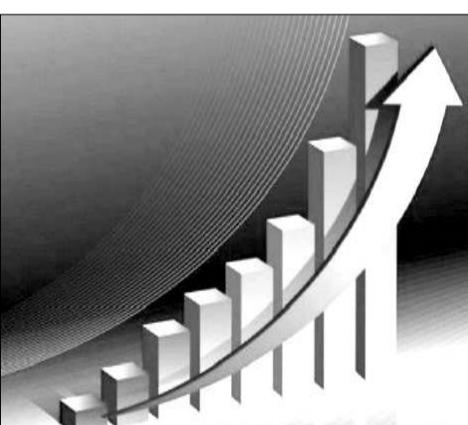
գնային առունով շատ ավելի
մաշելի հարեւանությամբ վա-
ճառվող մասենակների համե-
մատ, Ե՞ր մեր դաշտում հնդ-
կածավար ու ոստ կմաւրակի
մեղը հասանելի կդառնա հա-
րյուր հազարավոր կենսարու-
կառուներին, անգամ աշխատո-
ալիքաներին, որոնց թիվն ըստ
ՀՀ ԱԿԾ-ի շարունակում է ա-
ճել:

Իսկ դատախան դահանջող ու դատասխան սկզբ դարձա- մեն չկա: Այս տաճարանու- թյամբ երեք տարի առաջ վերաց- վեց ոլորտի դատասխանառու ՀՀ գյուղանության նախա- րարությունը: Եադիս կրծաված լիազորություններով ջուլի կա- ռավարումը վսահեց ՀՀ էլե-

նորմիկայի նախարարությանը, երբ գերադասելի էր ՀՀ տարածային կառավարման և Ենթակառույցների նախարարության տարեակը, բանզի սույն կառույցը Վաշչարական առումով առավել սերտ կապեր ունի գյուղական հանայների հետ։ Ավաղ, արվեց այն, ինչ կա ներկայում։ Ավելին։ Շուրջ մեկ ամիս առաջ ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարությունում կրասվեց գյուղությունով գրաղվող երկու տեղակաբներից մեկի հաստիք։ Անուուց, լրագրողական խնդիր չէ գրաղվել նախարարությունների անձնակազմերում աշխատանքների արդյունավետ կազմակերպման հարցերով, երբ բարձրագույն իշխանությունն ինքն անգամ այստեղ խնդիր չի տեսնում, միաժամանակ հայտարարելով, որ դետական ադարան ինքը խոչընդոտում է ինչ-ինչ բարեփոխումների իրականացմանը։ Թե որտեղ է այսօրինակ գործընթացներում տաճարանված սահմանագիծը, դժվար է որեւէ գնահատական հնչեցնել։ Որ այն դեմք է արտացոլվի առանձին վերցված բնագավառի արդյունքներում, դա է թերեւս չափանիօը, որը ՀՀ սնտեսության դարձագյում տեսանելի չէ, ինչքան էլ իշխանության որոց ներկայացուցիչներ ինչ-ինչ թվեր հաջողությունների աղացույցներ դիմարկեն։ Ասենք, նոր աշխատաեղեր հռչակվող սպեცիալ հանված աշխատատեղերը, որոնք հանրության մոտ ինչ-որ բան անելու սիրծեր են։

Ortru ՀՅ էկոնոմիկայի նախարար Վահան Քերոբյանի անունից հայտարարություն սարձվեց, որ ՀՅ կառավարությունը ճգնաւմ է փոխել Երևանի սահմանադրության կառուցվածքը: Զեր Աշվել, թե ինչն ինչո՞ւ է փոխվելու, ինչ ժամկետներում, ովքեր են հեղինակներն ու դատախանառուները, կարծ ասած, նախորդների մեն՝ ինչ մետք է անուն ենք ... Արդյունքում՝ սացվում է ինչպես միւս, որից հայաստանյան հանրության կյանքն ու միջազգայիր շարունակում է անորոշություններ ունեածու:

Անգամ՝ մինչեւ Երբ-ն ավարտ կուին:

«Հայաստանի Տնտեսությունը շարունակում է իր վստահ աճ՝ հունիսին արագանալով մինչեւ Տնտեսական ակտիվության 118.5% ցուցանիշից։ Ամենալրախավին արդյունաբերության 119% ցուցանիշն է, որը հանդարձունաբերության ոլորտի նվազման ֆոմին նշանակում է մշակուածքի արդյունաբերության զգալի աճ»,- իր ֆեյսբուքան էջում գրել է ՀՀ էկոնոմիկական նախարար Շերուպը։

կայի նախարար Վահեան Զերոբյանը:
2022 թվականի հունվար-հունիսը
2021-ի հունվար-հունիսի խաչեմաս

ԹՎԵՐՆ ԵՆ ԽՈՍԿԻՄ. ՏԱՏԵԱԼԿԱՆ ԱՃՆ ՈՒ ԳՆԱՁՐ 2022-Ի ԱՌԱՋԻՆ ԼԻԱԱՄՅԱԼՈՒՄ

գրանցվել են հետևյալ ցուցանիշները. Տեսական ժամանակ աճի նվազ դիմացիկա գրանցած արդյունաբերության ուլուցը (հիմնականում Թերությ համապայրի չափատելով դաշտառով) կտրուկ աշխուժացել է՝ հունիսին գրանցելով 19% աճ, իսկ կիսամյակի սվյաներով հասել է ռուրջ 6% աճի: Համարդյունաբերության ոլորտի նվազման ֆոնին արդյունաբերության 19% աճը, ըստ էկոնոմիկայի նախարար Վահան Զերոբյան՝ դայնանավորված է մշակող արդյունաբերության զգայի աճով:

Կիսամյակի կտրվածով երկնիշ աճ են գրանցել հետևյալ ոլորսները՝ շինարարություն (12,7%), առեւտրի շրջանառություն (10,7%), ծառայությունների ոլորս (26,9%), էլեկտրաէներգիայի արտադրություն (14,8%) և արտաքին առեւտրաշրջանառություն (44%): Ընդ որում, արտահանումն աճել է 36,3%-ով, իսկ ներմուծումը՝ 48,7%-ով:

Զնայած արտահանման ծավալների տողակուրիչ աճին, որը միայն հունիսին կազմել է 68,1%, գյուղատնտեսության ոլորտն արձանագրել է բացասական դիմանիկա. անկումը՝ 5,5%:

Պղնձի խանյութի արտահանումը 5-ամսում նույնականացվել է: Հումքի փոխադրման հետ կապված բարդության դաշտառով մի փոփոք նվազել է այսումինե փայլաթիթեղի արտադրությունը: Քիմիականում արդյունաբերությունը աճել է երկար-մոլիբդենի ծովանահաւաքին: Նոյն դասկերը, ամենայն հավանականությամբ, դահղանվել է նաև ինուինի:

Ծինարարության ծավալները շարունակում են աճել ինչպես բյուջեային ծրագրերի (դրանց մեջ էլ բնակչության մասնակիության այլն), այսպես էլ բնակչության մասնակիության հաշվին, բանի ողբականացման համար կատարված հումքի 1-ից աստիճանաբար կրաքարտական հարթակների օլորության հասակականության համապատասխան աճումը:

Կի վերադարձման ծրագիրը, կառուցա-
դատողները ցանկանում են մինչ այդ ա-
ռավելագույն մետրաժ կառուցել, որդես-
զի հետո վաճառեն:

Ազում են արեւածի եւ ծառայությունների ցուցանիշները՝ հնչյս հետզգանաժամային վերականգնման հաշվին, այնուել է ռելիկանտների ժողորիկվ, որոնք հիմնականում գալիս են Ռուսաստանից, հնչյս բայց նաև Ենապարագի և Ուկրաինական

Գնաճը հունիսին կազմել է 10,3%՝ կիսայիակի կտրվածքով հասնելով 8,1%-ի:

Ընդունակ գործառնությունները համապատասխանում են այս պահին:

զնածը՝ ավելանում, իսկ այս անենի մասին շարունակում են խոսել թվերը:

1 ღազ գիտեն՝ նրանցը էլ
արյունո՞ւ է, բայց Եկո-
ղիշիների արյունը չէ
դա: Գերմանական առօրյա թնար-
կումներն ինձ հիշեցնում են մեր
դասմուքյունը: Ինչորս առաջին
աշխարհամարքի տարիներին գեր-
մանական ռայխկանցից թեո-
բալդ ֆոն Բեթման Յովկեզն էր
ձեւակերպել՝ «մեր միակ նորա-
սկը է, որ Թուրքիան մինչեւ դա-
սերազմի ավարտը մեր կողմնակի-
ցը լինի, մեզ համար միեւնույն է,
թե դրանից հայերը կըործանվեն,
թե չեն կըործանվի»:

Վերոհիշյալ թեման լրասաբանած գերմանական վերլուծական հոդվածաշարերում, մեր Կարմիրվառանձնացավ t-online լրավական առցանց դրուսալը, nr հուլիսի 24-ին տեղադրեց **Սոնյա Այերթրի** ծավալուն հոդվածը: Այն անդրադարձում է 2020-ի Այինկի սանձազերծած դատերազմին և ԼՂ խնդրին: Ենթադրում ենք, որ հոդվածը ընթերցողների թիվը ցականին, բանզի t-online -ը 2021 թվականից ի վեր գերմանական առցանց լրավայրություն առաջատարն է այցելումերի թվով:

Usnrtel hiamarons ներկայաց-
մենք այդ իրադարձությունը մեր
դիմումները գիտապոր:

«Երբ ԵՄ համաձայնովի նախազան Ուստուա ֆոն դեր Լայենը մէկնեց Աղրբէջան, մէկ նախակ ուներ՝ այդ երկրից ավելի շատ զազ ներկրել Եվրոպա, Ուսասանից կախյալությունը նվազեցնել, գրում է գերմանական t-online ի մէկնարանը: Համիլտոնան պարսին մտադրությունների մասին հայտարարությունը դարձարա-

նում է, որ Աղթեղանը կամենում է մինչև 2027 թվականը նախկինի համեմատ երկու անգամ պայմանագիրը: Սա ֆոն դեր Լայնի համար հաջողություն է: Բայց, նկատել է տախոսի հեղինակը, երկիրը ժողովրդավարության միջազգային վարկանիշային աղյուսակում պայմանագիրը կամաց անգամ ավելի լավ է քաղաքականացնելու համար: Եթե այս պայմանագիրը կամաց անգամ ավելի լավ է քաղաքականացնելու համար:

«Գաջի ճգնաժամի դաշտառով ԵՄ բանակցային դիրքերը վասրացել են», կարծիք է հայտնում **ՀՀ Ֆան Սայսթեր՝** անդադար նալով ԵՄ-ի ժողովրդավարության եւ օրենին գերակայության նվազագույն չափանիշներին եւ ֆոն դեր Լայնի՝ Բավկում դրանց մասին չբացառաձայնելում: «Բավկում գիտեն, որ աղրեջանական գաղը կօգտագործվի, եւ ԵՄ-ն այն կզնի՝ առանց մարդու իրավունքների դաշտամունքային դարտավորությունների»: Կատարողը կիյինի, Սաուլյան Արքիան, թէ՞ Աղրեջամը, այլ ելք չի մնում. Յում արտահանող երկրների մեծ մասը, ավտորիթաւ են (Ծիամդետական), մեկնարանում է Մայսթերը, որ «**Ազգ**»ի ընթերցողին ծանր է մեր իրադարակումներից, երբ դեռ Թթիլսիում էր, երկու տարի դեկավարում էր Յայնիին Բյոլ հիմնադրամը: Այժմ Գերճանական ընկերակցության արտարկի բաղադրական աշխարհակարգ եւ ժողովրդավարություն ծրագիր դեկավարն է, Յարավային Կովկասի ինքնասեց:

ჭირდავთს:

t-online - ხ ხოქვაბავებრ ღიცილ
ტ, ირ უს- უ უკრებან მ მ რ დ ა ნ ა
ლ ი რ ი რ ი ლ ი ს უ ი რ წ ი ნ ა უ ა მ ა ს ტ ე რ ე ბ ა
ს ტ ა მ ა ნ ა გ ს ტ ე ბ ე ბ ა ს ტ ა მ ა ნ ა ს ტ ე ბ ე ბ ა

Եթե Եվրոպայից հորդորում են նշանակալի իջեցնել,
ուղարկենք նրանց այս վերլուծականը ...

Ենի մյուսով», t-online -ը ներկայացնում է Եվրոպաշխանտնի կանաչների կուսակցության ղազամավոր **Միշայել Բիսսի** թվիթերյան գրառումը: Այնուհետև շարունակում է՝ փոխանցելով «Լրագրողներ առանց սահմանների» (ԼՍՍ) կազմակերպության դեկավար **Թիհոսիան Միհրի** տեղեկանքը՝ «Անդրեանը ԼՍՍ-ի մաճուկի ազատության սանդղակում 180 երկրների շարում 154-րդ տեղում է»: Քննադատությունից անմասն չեն մնացել նաև Զախերը: Նրանցից Բունդեսթագի համանուն խմբակցության մարդու իրավունքների հարցերով խոսնակ **Ժամանակակից Նասիկը** «Նոյեն Դոյչլանդ» թերթում այսպես է արտահայտվել: «Միշահամարտում են մարդու իրավունքը՝ այս ամենի մասին»:

Ենա- ուրանալ դրա գոյությունը՝ Առա-
եսի ձող իշեցնելու դատվիրան մոգու-
նելով:

«Պատերազմ Լեռնային Ղարաբաղում» մասին է խոսքը՝ ենթակա պարունակություն հոդվածագիրը հակիրճ այսպես է շարադրում: «2020-ի օգոստոսին նորից լատերազմ բռնկվեց: (Բնագրությ հենց այդեւ է գրված՝ օգոստոսին-ԱՅՐԻ): Թուրքիայի ռազմական սահմանը Ադրբեյջանը սկսեց հար-

ձակումը, որն ավարտվեց 6 ժամ
բար անց՝ Ուսաստանի միջնոր
դությամբ հաստաված հրադա
դարի համաձայնագրով։ Դայս
տանը Ուսաստանին դատական
նորեն է լուսում և տեղում հա
մարում, թեև Մովսեսն ուշ մի
ջանցեց հակամարտությամբ։ Դա
մաձայնագրված առածաջանի եր
կու երրորդ նորից Արքօջանին
տրվում, որի համար էլ աս Երկրո
հաջողություն է դիմարկում։ Ուս
սական զինումն այժմ դեմք է վե
րահսկի համաձայնագրի իրագոր
ծումը, այդու դատանալով անվտան
գության երածուակոր։ «Արանց
ուսասական ներկայության Արքօ
ջանը կնպատճի վիճարկվող սա
րածքը», հարավկովկասյան Երկր
ների փորձագետ Մայսթերի կար
ծիքն է ներկայացնում t-online գեր
մանական լրատվական դրասթի
թոռվածահար Արքան Անդրեան։

«Uwstrレ L-ում, բանակցություններ Սովորայում եւ Քյոսաւուլում» ենթավեճարգված հատվածը լուսաբանում է այն ժիշտ իրականությունը, որ Ադրեզանը հիմնավոր աստվածում և առաջնահարաբերությունում է առաջ գալու համար պատճենական առաջնահարաբերությունը:

խամաց քայլութեանը կազմուի է, այն է՝ լատերազմը չի վերացնի: «Ի հեճուկս լաւունապես հայրարված հրադարախ, ճարագութեանը դեռ ընթանում էն: Նոյնաբերի սահմանագոտուած զոհվեցին նվազագույնը 6 հայ եւ 7 ադրբեջանցի զինվոր: Դեկստրերին Պուտինը Ալեքսանդր է Փաշինյանին Մոսկվա հրավիրեց: Նոյն ամսվա մեջ էին նախազախ Հարություն Միհրանյանը և Արմեն Սահակյանը: Մարտին նույն թիվ բռնություն եղավ՝ 3 հայ զինվոր զոհվեց անօդաչուի հարձակումից: Քայասամից մեղադրեցին, թե ադրբեջանական զորքի մեջ է ռուսական խաղաղադարձ ների վերահսկվող տարածք, որ արգելված է (No-Go-Area) հակամարտություն կողմների հանար: Մոսկվայի նորից լուս արեց իրարարությունը:

կա սույն վիզ այս դրամաբանական լուծարության համար պահպանել, մինչդեռ ռուսական գործ վաղուց ներխուժել է Ռուսական կայսությունը:

շացութ այս կտազգը դեռ
չի կանխվել: Խոչ վերլուծու-
թյան հաջորդ դարբերու-
թյան մեջ ընդգծում, թե «Ե-
կար ժամանակ է, որ խաղա-
ղությունն այսին հավա-
նական չի եղի»: Այնուամենա-
նիվ միջազգային զաները
ծես արդյունավետ են: Արդիլ-
քին Ալիեւը ու Փաշինյանը
ճանանավորվեցին ԵՄ միջնոր-
դայամբ դայանագիր կնքեցին:
Դուրուց խաղաղ համաձայնագր
վանականությունը (այսին-
չեր թվացել), կարծիք
ունում Շտեֆան Մայութերը
կայս Երկու կողմից էլ մնձ է ո-
գիջում չընդունելու ներքաղա-
ան ճնշումը: «Իրադրություն-
ող է որևէ դափի նորից սրվե-
լասարակությունը գիծը շա-
ր է այս դափին», նկատել
ու խաղախացելու:

Հայաստանը հարեւան Երկիրի պատրում է ու ազգական հանցանություններ կատարելու համար: ԼՇ-ում արձանագրվել են Երևանի կողմից հանցագործությունները՝ պատրանց քվում՝ խաղաղ բնակչության վրա հարձակումները եւ գաղափերինի խռոչանցնական դժբանները: Առանձնահատուկ ու առավագ են եղել այն ժեսանյութերը, որում նույն ցույց են տալիս ինչպես Եվրոպայի քիրառությունը, ու անձանց նկատմամբ», դարձանալու անհնարինությունը կ գերմանացի հոդվածական դիրքությունը՝ Ադրբեյջանի մարդու իրավունքների ուսմահարման այլ օրինական գործիքների հավելելով: Human Rights Watch կազմակերպության ներկայացնելու անցյալ տարվա սկզբաներին հայաստան են, որ այդ երկրությունում անհամարին հետադրություն է առաջարկում, կալանավայրերում աշխատանքում, կանանց հանեցության դեմքերը ցաս են, կարգավորության ազգառությունը սահմանադրության մասին առաջարկությունը կատարելու համար առաջարկությունը սահմանադրության մասին առաջարկությունը կատարելու համար:

Երկու լատառ կա, թէ ինչու
Ն Աղրեցանին համարում ա
համար համար գործընկեր, բայ Ռու
Տամին, բացարում է խաղա
Ես Մայրերը. «Կոշինը
Քեցանը լայնածավալ լատե
մ չի վարում ԵՍ-ին անմիջա
նորեն դրացի երկի ոեմ և հիմ
ին կասկածի տակ չի դմու
ուուասան անվաճօրուաս

կարգը»: Լեռնային Ղարաբաղ շուրջ դաստերազմը տեղական է, համեմատելի չէ Ուկրաինայի վրա ռուսական հարձակման հետ: (Ի՞նչ է սա՝ ցինիզմ, թէ՝ դրագմատիզմ: Եթե ոչ առաջինը, ապա ճարդկային ոլքերովովան՝ արհավիրի հարաբերականացում, որ նույնընտես դաստելի հանցակազմ ունի- Ան. Ճ.) «Երկրորդ՝ Արքեցանն արդեն նավի և գազի կարեւոր մատակարար է Եվրոպայի հանար և կարող է դատնալ նաև Կենտրոնական Ասիայից հումքի կարեւոր տարանցիկ երկիր»:

«ԵՄ-Ծ պետք է հավակնի իր կախվածությունը ավելուրաս Երկրից. Միշտ կախյալ են դառնում, եթիւ հոմմ են գնում Երկրներից կամ խողովակաշտեր՝ կառուցում Երկրների միջով: Սա է ոխվեր», իր ժեսակետն է ճատուցում Քարավային Կովկասի հարցերի փորձագետը՝ հատուկ ընդգծելով, որ խսուի ոչ միայն Աղրբեզանի, այլև Թուրքիայի մասին էլ է: Որպեսև հարավային գազային միջանցք՝ աղրբեզանական Շահ Ղենիզ հաննավայրից մինչեւ Իտալիա հասնող խողովակաշտերի համակցությունն անցնում է ԵՄ-ին հարևան Երկրի տարածելով: «Այսպէս Երդողամն էլ է օհուում, նում է Սայսթերը: Թուրքիայի նախագահն ուզում է, որ տարածաշահ գազը ինքը բաժանի: Եթիւ բանակցային լավ դիրք է ունենում, Երդողամն օգտագործում է»:

«Մենք այլ քան էլ է ամրապնդում
Եղողակի քանակցային դիրքեր՝
գոնե այնան ժամանակ, տանի
դեռ ԵՍ-ի համար աղբեջանա-
կան գազը գալիս է Շահ Նեմիզ
համբավայրից: Չնայած այն կա-
ռավավորում է բրիտանական BP
խմբի կողմից, սակայն թուրքա-
կան դեռական TPAO ընկերու-
թյունը 19 տոկոսով երրորդ խուզ
բաժնետերն է: «Լուկօլ»-ի դիմում
19,99 տոկոսը ուղարկերի ձեռնորում
է, սակայն կոնցեռնը դեռական
չէ: Նոյնիսկ դաշտազնը սկսվե-
լուց հետո «Լուկօլ»-ի վարչու-
թյունը շարունակում է բնադրա-
սել Կրտսին:

Վերլուծականը չի շօանցում
նաեւ Սոսկվա-Բաբու առնջու-
թյունները: Կրեմլը դեռևս ազդե-
ցույթուն է բանեցնում Արքեթզանի
վրա, նոյնիսկ եթե այն չի ցանկա-
նում կախյալ լինել Ռուսաստա-
նից: «Արքեթզանի տեսանկյունից
Ռուսաստանը անվտանգության
կարեւոր դերակատար է տար-
ծաշրջանում, որն անտեսել չի կա-
րելի», մեկնարանում է Մայստերը:
Քաղաքագետի կարծինվ, այդ է
դաշտառը, որ Արքեթզանը դաշ-
տունացես չի սատարում Ուկրա-
նային, թեմու անողողակի՝ հու-
մանիտաւ եւ ֆինանսական օգնու-
թյուն ցուցաբերում է: Արքեթզանը
չի ցանկանում սարել Ռուսաս-
տանին, նրա նոյանակը հավասա-
րակուված արտաքին բաղադրակա-
նությունն է Թուրքիայի, ԵՄ-ի,
ԱՄՆ-ի և ՌԴ-ի հետ: Մասսին է
վկայում այն հանգամանքը, որ
ԵՄ-ի հետ գագային համա-
ձայնագրից առաջ, կասոյլան
հնայակը՝ Թուրքմենստանը, Ղա-
զախստանը, Իրանը, Ռուսաստա-
նը եւ Արքեթզանը սերտ համագր-
ծակցություն կմեջեն, Մայստերի
դիմարկումն է փոխանցում
տուրքական Ալեքսանդր

online-ի ծավալուն վերլուծականը, որն ավարտվում է հետեւյալ եզրահանգամճ՝ Աղրբեջանի նախազանի իր դերի մեջ է՝ ոչ միայն Ուստուքա ֆոն դեր Լայտենին, այլ Պուտենին էլ ժմտում է, նրանց ձեռքի սեղմում։ ԵՄ-ն այս բռնորդոյին հանդուրժի, այնքան ժամանակ, քանի դեռ զազն իր համարակալի լաւերը է։

